

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD VOOR DE WEERMACHT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Infanterie.

Redacteuren:

J. J. C. P. WILSON, Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar Hoogere Krijgsschool.

A. Q. H. DIJXHOORN, Kapitein van den Generalen Staf.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar Hoogere Krijgsschool.

P. W. PIETERS, Ritmeester der huzaren, adjudant van den Directeur Hoogere Krijgsschool.

A. ETERMAN, Eerste-luitenant der artillerie, Lid der Commissie van proefneming.

Redactie en Administratie: Zwarteweg 1, Den Haag — Tel. 117783 en 117784

Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—

Postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V.

105de JAAR No. 7

NADRUK VERBODEN

JULI 1936

INHOUD:

	Blz.
Koning WILLEM III en het Leger	256
De Technische Voorbereiding en Uitvoering van den Duna-overgang der Duitschers in September 1917, door D. VAN DEN BERG.....	258
Nieuwe Uitgaven	262, 266, 275, 278
Het Algemeen Schietvoorschrift voor de Koninklijke Landmacht, door J. A. A. SITSEN (III)	263
De Oorlog van Morgen, door M. R. H. CALMEYER (VIII).....	267
Beoefening van het Tuchtrecht in de Weermacht.....	270
De Artillerie voor rechtstreekschen Steun bij een Aanval op een HWS, door G. J. LE FÈVRE DE MONTIGNY (II).....	272
Wenschelijkheid van Invoering van Zwaardere Mortieren bij de Regimenten Infan- terie, door Mr. Dr. M. H. H. FRANSSEN.....	276
Adviezen en Inlichtingen	279
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht.....	280
Uit de Vakpers	287

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1936

KONING WILLEM III EN HET LEGER

In het maandschrift voor geschiedenis „Historia” (1e Jaargang n°. 4) gaf H. A. RITTER eenige herinneringen aan Koning WILLEM III (1817—1890).

Na in het licht te hebben gesteld, hoe moeilijk het was voor een vorst met onstuimig temperament en heerscherswil om zich te schikken in den rol, waartoe het in 1848 gezegevierd hebbende liberalisme den Koning had beperkt en het parlementaire formalisme van THORBECKE te verdragen, vervolgt de heer RITTER met de verhouding tusschen Koning en leger.

Er was toen in Nederland een gemeene vrees voor annexatie door VON BISMARCK. Maar men kan er van op aan dat WILLEM DE DERDE dan zijn bloed niet gespaard zou hebben. Dat zou van veel belang zijn geweest in een tijd, waarin, volgens de literatuur dier dagen, in Nederland groote flauwhartigheid heerschte. De Koning was trotsch en misschien een weinig naijverig op den krijgsmansroem, door zijn Vader bij Saragossa en Waterloo behaald.

Het is dus niet te verwonderen, dat Hij zich reeds zeer vroeg met het leger bemoeide. Als opperbevelhebber later, was Hij daar, practisch gesproken, almachtig. Rechtvaardig en gestreng, was Hij de schrik van allen die zich aan onderdrukking schuldig maakten. De Koning liet zich door Zijn militaire omgeving inlichten over wat er bij het leger voorviel. Zijn optreden was heilzaam, omdat er toen een zeer strenge tucht heerschte, die soms veel weg had van machtsmisbruik. Daardoor bestond er dikwijls een onderdanigheid, die niet overeenkwam met de waardigheid van het officierschap.

Een éclatant voorbeeld van 's Konings optreden als handhaver van menschelijkheid en rechtvaardigheid was Zijn houding tegenover een generaal van hooge afkomst en vermogend, die lang zeer hoog in de gunst des Konings had gestaan. De positie en de verdere carrière van dien opperofficier werden door den Koning in een ommezien afgebroken. Dat geschiedde op een Hofbal en op vrij dénigreerende manier. De oorzaak was dat die generaal, zich oppermachtig wanende, zich had schuldig gemaakt aan onderdrukking van, onder hem staande officieren en praktijken had aangewend daarbij, die van een opperofficier niet mogen worden verwacht.

De Koning deed *hoog recht*. Maar de generaal stierf na drie maanden van verdriet.

Dat was niet het eenige geval. Het leger leefde in de overtuiging dat an allerhóchster Stelle recht was te verkrijgen.

Koning WILLEM DE DERDE wist echter niet alleen te straffen. Hij wist ook te beloonen. Dat blijkt uit een even éclatant geval.

De vice-admiraal DE CASEMBROOT was aanvoerder geweest van het Nederlandsche eskader dat, onder hevige en onverwacht vuur van zware Japansche kustartillerie, in 1863, met groot gevaar en vrij ernstige verliezen, de Straat van Simoneseki had geforceerd en daardoor den naam van de Nederlandsche marine had hooggehouden tegenover de internationale scheepsmacht, waarvan

Naar een teekening van Kolonel REGENBOGEN, ons welwillend ter reproductie afgestaan door den Directeur van het Krijgsgeschiedkundig Archief.

zij deel uitmaakte en die daar bijeen was om de Japansche Regeering te dwingen tot het nakomen van aangegane overeenkomsten.

De Koning noodigde den vice-admiraal aan Zijn tafel, begroette hem met eerbied, sprak van Zijn jaloezie op diens verkregen krijgsroem en verzocht hem de sabel, die hij in dien slag gedragen had, aan Hem te willen afstaan. Eenigszins onwillig overhandigde de admiraal zijn zwaard aan den Koning. Want voor een krijgsman beteekent zoiets een *smartelijk* verlies. Als antwoord overhandigde de Koning toen *Zijn eigen zwaard* aan den Admiraal.

Volgens de militaire begrippen van dien tijd was dat een vorstelijke onderscheiding.

Wij willen er nog aan toevoegen dat de Koning Zijn officierschap zoodanig op prijs stelde, dat Hij zijn officierskruis bij al Zijn onderscheidingen vóór liet gaan. Gelijk op al zijn militaire portretten is te zien. Dat is — zeide Hij — de eenige onderscheiding, die Ik werkelijk heb verdiend.

DE TECHNISCHE VOORBEREIDING EN UITVOERING VAN DEN DUNA- OVERGANG DER DUITSCHERS IN SEPTEMBER 1917

DOOR D. VAN DEN BERG,

Luitenant-kolonel der genie.

In 1933 mocht ik in dit Tijdschrift behandelen den Duitschen Marne-overgang van Juli 1918, welke een van de rivierovergangen is, waarop werd opgebouwd de doctrine, neergelegd in het algemeene deel van het na-oorlogsche Duitsche voorschrift *Brückenbau (I. Kampf um Flüsse)*, en welke een modern standaard-voorbeeld is voor een overgang tegenover een krachtigen en deugdelijk versterkten vijand, zij het over een rivier van beperkte breedte (60—70 m).

Als een tweede rivierovergang, welke belangrijke bouwstoffen heeft geleverd voor het evengenoemde voorschrift, valt aan te merken die over de Duna, die voor wat betreft den inzet van technische krachten en middelen eveneens behoort tot de grootscheepsche operatiën van dezen aard.

In andere opzichten evenwel vertoont de Duna-overgang aanzienlijke verschillen met dien over de Marne. Gunstiger waren de omstandigheden voor de Duitschers in zooverre, dat zij aan de Duna een aanval gingen ondernemen op een tegenpartij, welke weliswaar behoorlijk ingerichte stellingen bezet hield, doch met betrekking tot haar gevechtskracht niet geheel meer als volwaardig was te beschouwen. Daar tegenover stond echter, dat de te overschrijden rivier, welker breedte (350—400 m) ongeveer dezelfde is als die van de Waal, een hindernis vormde van aanzienlijk meer beteekenis dan de Marne, welker breedte van 60 à 70 m vrijwel overeenkomt met die van de Amstel of van het Maas-Waalkanaal.

Daar voor het Nederlandsche leger het overschrijden van een breede rivier mede tot de te vervullen opdrachten kan behooren, bevat de Duitsche Duna-overgang — met name voor wat zijn voorbereiding betreft — ook voor ons ongetwijfeld voldoende lessen, om een bespreking van deze operatie in *De Militaire Spectator* te rechtvaardigen.

INLEIDING.

In de tweede helft van het jaar 1917 rees bij de Duitsche legerleiding het voornemen om op het oostelijk front — waar het onder den voet loopen van Roemenië en de Russische omwenteling nieuwe mogelijkheden hadden geschapen — den toestand te forceeren en te trachten, aldaar een groote overwinning te behalen en voor goed met den tegenstander af te rekenen.

In afwachting van het tijdstip waarop, na het verbeteren van de spoorweg-verbindingen in het zuiden (Moldavië en Wolhynië), een optreden daar mogelijk zou zijn geworden, werd voorshands het oog gericht op het noordelijke gedeelte van het Russische front. (zie de schets op blz. 261).

Daar lag reeds sedert ongeveer twee jaren, na de in 1915 mislukte pogingen van de Duitschers om Riga te vermeesteren, de linkervleugel van de stelling der Centralen langs den benedenloop van de Duna, vanwaar zij op eenige tientallen km afstand van de monding omhoog langs het omstreeks 50 km breede en 25 km diepe bruggehoofd, hetwelk de Russen vóór Riga bezet hielden. Bij Dunhof de rivier verlatende, liep dit langs de Tiroul-moerassen om ten oosten van Tukcum (25 à 30 km ten westen van Schlock) bij de Golf van Riga aan te sluiten.

Dit reeds sedert geruimen tijd rustige gedeelte van het front werd aan Russische zijde bezet gehouden door het 12e Leger onder bevel van Gen. PARSKI, waarvan 8 à 9 infanterie-divisiën en 1 cavalerie-divisie zich in de bruggehoofdstelling bevonden. Daartegenover stond, sterk in de minderheid, het Deutsche 8e Leger, bestaande uit 7 infanterie-divisiën en 1½ cavalerie-divisie.

De Deutsche legerleiding, welke in het door de Russen deugdelijk ingerichte en krachtig bezette bruggehoofd reeds sedert 1915 een voortdurende ernstige flankbedreiging voor den linkervleugel van haar oostfront had gezien, had sindsdien eenige malen een aanval daarop in overweging genomen, doch tot de uitvoering daarvan tot dusver tengevolge van het niet beschikbaar zijn van de benodigde troepen niet kunnen geraken.

Thans, nu de in Galicië vrijgekomen krachten op het hier beschouwde front-gedeelte konden worden ingezet, leek het tijdstip gunstig voor de verwezenlijking van bedoeld voornemen en werd daartoe besloten. Daarbij zouden de Duitschers zich dan tevens in het bezit stellen van Riga, hetwelk als hoofdstad van Lijfland en als Duitsch centrum in de Baltische gewesten veel waarde had, bij den vrede een kostbaar onderpand zou kunnen vormen en ook als vlootbasis van beteekenis kon zijn. Bovendien zou een stelling beoosten die stad aanmerkelijk korter kunnen zijn dan het tot dusver bezette front, en voorts een voortdurende bedreiging voor Petrograd vormen. Den 4en Augustus werd derhalve aan het 8e Leger de opdracht voor een optreden in den aangegeven zin verstrekt.

Deze onderneming — welke dus was te beschouwen als een „opération à objectif limité” en waarvoor een reeds van 24 December 1916 gedagteekende memorie als grondslag diende — zou op tweeërlei wijze kunnen worden uitgevoerd. Men zou n.l. of, in samenwerking met de vloot, een aanval kunnen richten tegen de bruggehoofdstelling en na verovering daarvan de Duna nabij Riga overschrijden, of wel den rivierovergang uitvoeren boven het bruggehoofd om dit vervolgens in den rug te nemen en der bezetting ervan den terugtocht af te snijden.

O.m. met het oog op de omstandigheid, dat de 15 km breede Tiroul-moerassen bij eerstbedoelde handelwijze ernstige bezwaren zouden opleveren, werd de tweede oplossing aanvaard. De Deutsche strijdkrachten zouden derhalve de Duna overschrijden even boven het punt, waar de bruggehoofdstelling de rivier verliet om vervolgens, den op den weg naar Riga door de Russen geboden tegenstand brekende, op te rukken in noordwestelijke richting en gelijktijdig — onder voldoende beveiliging tegen een optreden van den vijand uit oostelijke richting — noordwaarts door te stooten naar de omstreeks 35 km verwijderde Oostzeekust en aldus de bezetting van het bruggehoofd in te slui-

ten. De aanval op de bruggehoofdstelling zelve zou eerst worden aangezet, wanneer de Russen op den oostelijken Duna-oever tot het ontruimen van hunne stellingen zouden zijn gedwongen.

Van de driedelige onderneming zou worden uitgevoerd:

door een zoo krachtig mogelijke hoofdgroep met sterke leger-cavalerie — de stoot in noordelijke richting;

door een groep van 3 divisiën — de aanval op Riga;

door een groep van 2 divisiën — de beveiliging naar het oosten.

Voor deze operatiën, welke tijdens de voorbereidingen werden samengevat onder den deknaam „Nordabwehr”, werd het 8e Leger gesteld onder bevel van den Gen. VON HUTIER.

Van de alreeds ter plaatse aanwezige divisiën zouden 3 medewerken bij den aanval, waaraan ook de tot dusver bij de kustbeveiliging ingedeelde 1e Cavalerie-Divisie zou deelnemen. Voorts werden ter versterking aangetrokken 3 Generalkommando's, 8 infanterie-divisiën en een uit verschillende eenheden samengestelde cavalerie-divisie.

Van deze strijdmacht zou in eerste instantie overgaan een groep van 3 divisiën, welke in opdracht kreeg om ter beveiliging van den brugslag en van den overgang der overige troepen den eersten dag op den vijandelijken oever een bruggehoofd te vermeesteren ter breedte van omstreeks 10 en ter diepte van 3 à 3.5 km. Daarna zouden des nachts en den volgenden dag de overige troepen volgen.

De indeeling van de troepen was (volgens den Gen. NORMAND) als volgt: in voorste lijn:

2e Garde-Divisie, 14e Beiersche Divisie en 19e Reserve-Divisie;

in tweede lijn:

Garde-Ersatz-Divisie, 75e Reserve-Divisie en 1e Garde-Divisie;

in derde lijn:

1e Cavalerie-Divisie en samengestelde ¹⁾ Cavalerie-Divisie;

in reserve:

20e Divisie en 42e Divisie.

(Op de bijbehorende schets geeft hij bovendien nog aan de 203e en de 105e Divisie als optredende op den uitersten rechtervleugel ten noorden van de rivier).

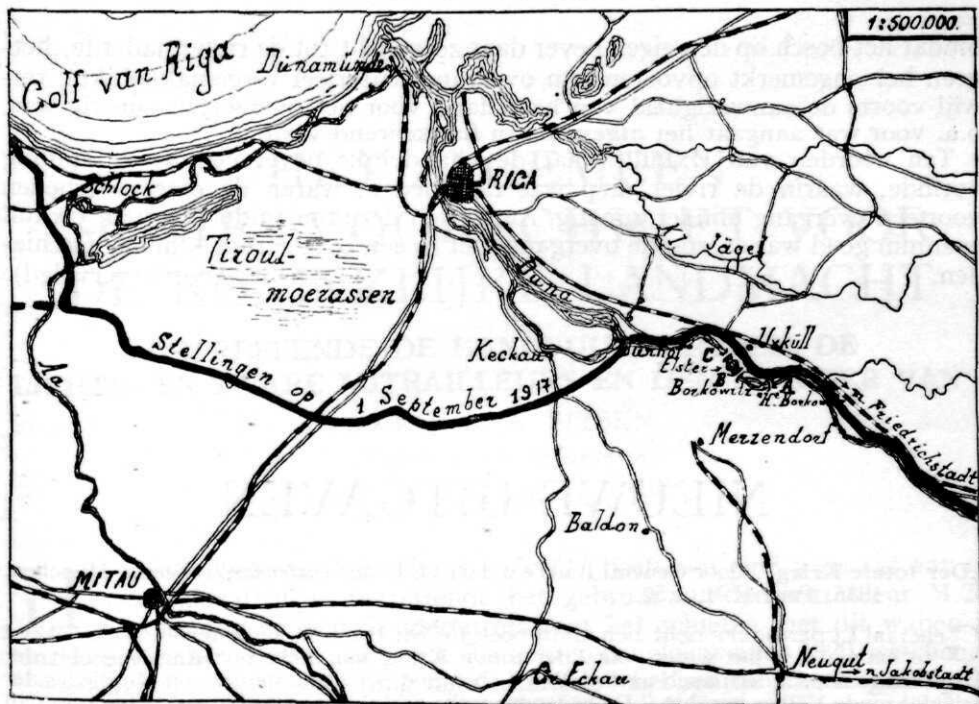
Voor wat de terreingesteldheid betreft, zij het volgende medegedeeld.

De streek tusschen de Duna en de spoorlijn Mitau-Jakobstadt bestaat voor een zeer groot gedeelte uit uitgestrekte, dichte bosschen, afgewisseld door reeksen van hooge duinen, meren en groote moerassen.

Beschouwd uit een oogpunt van opmarschwegen was het terrein dus ongunstig, vooral omdat uit den aard der zaak verband moest worden gelegd tusschen deze wegen, de voor uitlading van het materieel in aanmerking komende plaatsen en de voor overzetten en brugslag vast te stellen punten, welke op hun beurt weder afhankelijk waren zoowel van de bruikbare wegen op 's vijands oever als van de plaatselijke gesteldheid van de rivier en van haar oevers.

De Duna heeft over het hier in aanmerking komende gedeelte een breedte van 350—400 m en een diepte van 4.50—6 m; de stroomsnelheid is matig, doch stijgt bij was van de rivier somwijlen tot 3 m/sec. De bodem is op verschillende plaatsen vrij hard en steenachtig, een met het oog op den bouw van jukbruggen

¹⁾ De Gen. NORMAND spreekt van de Beiersche Cavalerie-Divisie.

Schaal 1 : 625.000.

en het verankeren van drijvende bruggen minder gunstige factor.

De door de rivier gevormde eilanden Elster en Borkowitz met de naburige ondiepten en zandbanken daarentegen konden voor het slaan van bruggen den Duitschers ten goede komen. Van deze eilanden was het eerstgenoemde door de Russen slechts met patrouilles bezet, het laatstvermelde evenwel krachtig versterkt.

Op den noordelijken oever is het terrein vlak en bedekt met boschjes en boomrijen; het loopt geleidelijk op tot aan de circa 1 km van de rivier verwijderde bosschen. Op het frontgedeelte langs de rivier bezaten de Russen drie stellingen, waarvan de voorste, gevormd door drie liniën van loopgraven, was gelegen tusschen de Duna en den spoorweg van Riga naar Friedrichstadt. De tweede, bestaande uit twee loopgraaf liniën, lag 2 à 3 km meer achterwaarts; de derde bevond zich achter de Kleine Jägel.

De beiderzijdsche voorste loopgraven lagen dicht aan de rivieroever, de Russische evenwel hooger dan de Deutsche. De overgang zou derhalve moeten plaats vinden in het onmiddellijke gezicht van een krachtig ingerichten tegenstander, weshalve het element verrassing hier een nóg grootere beteekenis verkreeg dan bij een rivierovergang onder andere omstandigheden reeds het geval pleegt te zijn.

Als overgangsvak werd gekozen de ter weerszijden van het eiland Borkowitz eenigszins naar de Deutsche stellingen inspringende bocht van de Duna. Behalve de algemeene voordeelen, verbonden aan eene naar de eigen zijde gekeerde bocht in de rivier, was deze strook voor de Duitschers zeer geschikt,

omdat het bosch op den eigen oever daar zeer dicht tot de rivier naderde, hetgeen het ongemerkt opvoeren van overgangsmaterieel vergemakkelijkte, terwijl voorts de aanwezigheid van het eiland voor het overzetten gunstig was, o.a. voor wat aangaat het afgeven van flankerend vuur.

Ten noorden van Uxküll, waar de vijandelijke oever een hooge stelling vormde, waarin de rivier diep was ingesneden, waren de omstandigheden voor een overgang minder gunstig. Aangezien deze ten zuidoosten van Uxküll evenmin goed waren, zou de overgang niet in een breed front kunnen geschieden. (Wordt vervolgd).

NIEUWE UITGAVEN

„**Der totale Krieg**”, door General L u d e n d o r f f, Uitg.: *Ludendorffs Verlag*, München, 1935. Prijs R.M. 1,50.

Generaal LUDENDORFF richt zich in dit boek tot het Deutsche volk, teneinde dit bekend te maken met het wezen van „der totale Krieg, der nicht nur Angelegenheit der Streitkräfte ist, sondern auch unmittelbar Leben und Seele jedes einzelnen Mitgliedes der kriegführende Völker berührt.” De hedendaagsche oorlog is een strijd om het bestaan van een geheel volk en kan slechts tot een goed einde worden gebracht indien het volk in al zijn geledingen den oorlog als zoodanig aanvoelt. Eischte men eertijds, toen de oorlog uitsluitend werd gevoerd door de strijdmachten, dat deze een vast aaneengesmeed door één wil geleid geheel vormden en wordt zulks ook thans nog algemeen als vanzelfsprekend beschouwd, de totale oorlog stelt dezen eisch aan het geheele volk. „*Seelische Geschlossenheit des Volkes, die Grundlage des totalen Krieges*”.

Tot zoover zijn de, zeer in het kort weergegeven, denkbeelden van Schr. n.o.m. niet voor bestrijding vatbaar en houden zij een ernstige waarschuwing in voor ons in velerlei opzichten gespleten volk. De wijze, waarop Generaal LUDENDORFF de „Seelische Geschlossenheit” wil verkrijgen, zou bij vrijwel ons geheele volk echter op diepen weerzin stooten. Hier spreekt de prediker van de „Deutsche Gotterkenntnis”, van welke leer de tweede echtgenoot van Schr., Dr. med. MATHILDE VON KEMNITZ, de profetes is, waarbij „das unsterbliche Volk” als Godheid ten troon wordt verheven. Naar men weet — ter voorkoming van misverstand brengen wij zulks naar voren — zijn de denkbeelden van Generaal LUDENDORFF ook in Deutschland door de N.S.D.A.P. niet aanvaard en heeft LUDENDORFF zich met zijn secte in wrokkend isolement teruggetrokken.

In Nederland zal de „seelische Geschlossenheit” n.o.m. moeten worden verkregen door datgene wat ons allen, ondanks verschil in geloofsrichting, verbindt: het algemeen Christelijk karakter onzer natie, de vereering voor het Huis van Oranje en een vaste verankering in de met dit Huis onverbrekkelijk verbonden geschiedenis van ons Volk.

Een tweede factor, die in General LUDENDORFF's arbeid in botsing komt met het Nederlandsche volkskarakter is de verheffing van het „ik”. De vierjarige Deutsche weerstand is mogelijk gemaakt door „die Führung des Deutschen Heeres durch mich” (blz. 20); LUDENDORFF en niet HINDENBURG was „der Kopf der Kriegsführung” (blz. 109). Wij zouden de waarheid van een en ander niet gaarne betwisten, doch vernemen het liever van andere zijde.

Ondanks deze bezwaren bevat LUDENDORFF's jongste werk toch tal van beschouwingen, die het de studie waard maken van wie zich een oordeel wil of moet vormen omtrent den oorlog van morgen en de voorbereiding daartoe. Wij wijzen in laatstgenoemd opzicht in het bijzonder op het uit rijke ervaring geputte hoofdstuk „*Der Feldherr*”, waarin overtuigend wordt aangetoond: „*Der Feldherr ist schon im Frieden für sein hohes Amt zu bestimmen, um damit die Verantwortung übernehmen zu können, die er im totalen Krieg selbst zu tragen hat.*”

HET ALGEMEEN SCHIETVOORSCHRIFT VOOR DE KONINKLIJKE LANDMACHT

**BETREFFENDE DE HANDVUURWAPENEN, DE
LICHTE- EN ZWARE MITRAILLEURS EN DEN MORTIER VAN 8**

DOOR J. A. A. SITSSEN,
Kapitein der infanterie.

III (Vervolg van blz. 195)

Het verschijnen van het *Alg. S.V.Dl.III* heeft een eind gemaakt aan de vele misvattingen betreffende het gebruik van den mitrailleur M.20. Gaandeweg hebben de ideeën omtrent het schieten met dit wapen in ons Leger zich wel zeer gewijzigd. De achtereenvolgens sinds 1920 verschenen „Aanwijzingen bij de opleiding der Infanterie” hebben de wisselingen in dit ontwikkelingsproces duidelijk uitgebeeld.

Aanvankelijk werd volgens die aanwijzingen ingeschoten met vuurstooten van 15 à 20 schoten. Indien dan uitwerking werd verkregen, werd de trommel leeg geschoten, opnieuw geladen en het vuur voortgezet. Het behoeft geen betoog, dat een dergelijke wijze van gebruik geheel in strijd was met de beginselen, waarop alom de lichte mitrailleurs of soortgelijke wapenen worden gebruikt, alsmede met het technisch kunnen van dit wapen.

Reeds bij de invoering van den mitrailleur M. 20 was bekend, dat dit wapen bij een dergelijk onjuist gebruik spoedig onklaar werd. In dien tijd toch werd door Lord BERESFORD in het Hoogerhuis naar aanleiding van uitgebreide proeven in het Engelsche Leger, er op gewezen, dat de loop van de Lewis na ongeveer 500 schoten gloeiend werd en het vervolgens 20 minuten duurde voor het wapen weer bruikbaar was.

Het is dus begrijpelijk, dat de aanvankelijk voorgeschreven gebruikswijze van den mitrailleur M. 20 oorzaak zou zijn geworden, dat het wapen door oververhitting spoedig onbruikbaar zou zijn geraakt.

Bovendien was hierbij uit het oog verloren, dat deze lange vuurstooten het wapen geheel uit de hand doen gaan, zoodat een dergelijke vuurwijze tegen de veelal toch reeds zoo ondiepe doelen weinig of geen uitwerking kan hebben. De munitie wordt daarbij verspild, de schutter is het stuur over zijn wapen kwijt en laat de mooiste kansen verloren gaan, terwijl hij zich wellicht veilig waant achter zijn wapen. Zelfs in de meest kritieke oogenblikken is een vuur op de destijds voorgeschreven wijze uit den boeze, en zal het slechts kunnen dienen om de zenuwen van den schutter rustig te houden. Het „moed knallen” van weleer, zou dan „moed ratelen” zijn geworden.

Evenals bij het geweer geldt ook hier de noodzakelijkheid om den man op te leiden tot *juistheidsschutter*, die vlug zijn richtlijn weet te brengen op de vele

kleine doelen op het gevechtveld en die met korte, rake vuurprikken meer weet te bereiken, dan de niet goed opgeleide schutter met zijn zinneloos ongecoördineerd geknal denkt te verkrijgen.

De beschrijvingen uit den wereldkrijg geven ons wederom een zoo juist beeld van bedoeld schieten. De geschiedenis van den soldaat MACOILLARD, die op 26 Maart 1918 bij den Mont-Renaud, met zijn eenvoudig wapen den vijand gedurende langen tijd keer op keer afwijst. De dappere, die de tanden opeen zet en in de meest hachelijke oogenblikken durft te zeggen: „Ils ne passeront pas” en waarvan de geschiedschrijver getuigt: „Dèsqu'il voit l'ennemi sortir de ses tranchées pour l'attaque, il commence son tir par petites rafales comme au champ de tir.”

Als men deze en dergelijke dikwijls aangrijpende schilderingen heeft gelezen en aangevoeld, dan weet men voor eens en altijd, dat slechts die lichte mitrailleursschutter succes kan hebben op het gevechtveld, die in dergelijke spannende oogenblikken als een meesterlijke automaat zijn wapen brengt van doel op doel en niet hij, die zich verbergt achter een regen van kogels, welke hij zijn wapen luk-raak doet uitspuwen.

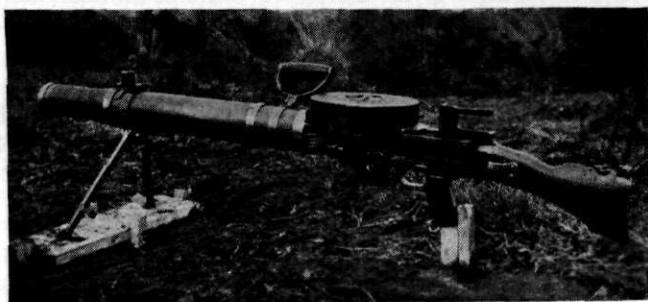
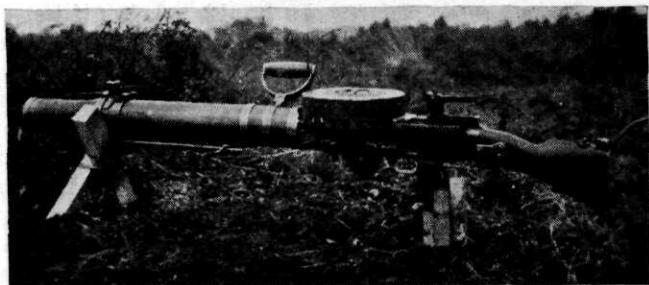
Wellicht ten overvloede moge in verband met het voorgaande nog worden gewezen op het betrekkelijk kleine aantal patronen, hetwelk onmiddellijk bij het wapen ter beschikking is en dat bij het gewraakte gebruik spoedig zou zijn verschoten. Neemt men daarbij nog in oogenschouw, dat een deel der op het gevechtveld aanwezige munitie de kans loopt ontijdig vernietigd te worden of verloren te gaan, dan kan niet anders dan dringend de noodzakelijke *zuinigheid bij het gebruik der munitie* worden betoogd en moet derhalve elk daarmede strijdig gebruik van den lichten mitrailleur ook uit dezen hoofde met klem worden ontraden.

Als oorzaak van vorengenoemde misvattingen betreffende het gebruik van den mitrailleur M. 20 is ongetwijfeld te beschouwen de hier aan dit wapen aanbrechte affuit. Het eenvoudige wapen met zijn eenvoudige gebruikswijze verkreeg daardoor volgens sommigen een veel grootere gebruiksmogelijkheid. Lange vuurstooten, alsmede vuur in breedspreiden, waren er echter het zoozeer te betreuren gevolg van.

De noodzakelijke beweeglijkheid bij het gebruik, zoowel bij de verplaatsing door het terrein, als bij het schieten, werd door het aanbrengen van de affuit vrijwel opgeofferd. De affuit vereischte een vasten stand, welke niet op eenvoudige wijze snel was te verkrijgen, zoodat gebruik van de affuit bij den aanval al spoedig onmogelijk bleek. Doch ook bij de verdediging heeft de affuit bij de gebruikers zeer veel aan waarde ingeboet, omdat geleidelijk de ervaring werd verkregen, dat elke ondersteuning, hoe eenvoudig ook, zooals een zandzak, een aardrandje of een zode, een gerolde jas, een ransel, een stuk rondhout, e.d., ten minste even goede uitkomsten opleverde bij het schieten, terwijl het in stelling brengen van het wapen bij alle opgesomde ondersteuning aanzienlijk gemakkelijker was en veel minder tijd kostte, dan bij gebruik van de affuit.

Reeds in 1921 trad in de voorgeschreven gebruikswijze een groote verbetering in, doordat werd bepaald, dat voortaan in den regel met korte vuurstooten (3 tot 7 schoten) en in enkele gevallen met lange vuurstooten (15 schoten) zou worden geschoten. Spoedig daarna werd de affuit nog slechts voor gebruik bij de verdediging genoemd, terwijl de vuurstoot nadien herhaaldelijk van grootte veranderde.

Het Alg. S. V. kent thans nog slechts als *normaal de vuurstoot van 3 schoten* en daarnaast voor afstanden boven 600 m, alsmede voor belangrijke doelen,

Boven: afb. 1. Midden: afb. 2. Onder: afb. 3.

waarvan te verwachten is, dat zij zich spoedig aan de vuuruitwerking zullen onttrekken en bij het vuren in beweging, de *vuurstoot van 8 schoten*, terwijl *bij uitzondering in bepaalde gevallen langere vuurstooten* mogelijk blijven. De *affuit*, welke in I.R. = I.A. niet is genoemd, wordt in I.R. = IIA in punt 4 even aangehaald met de woorden: „In de verdediging kan het wapen op een affuit worden geplaatst,” terwijl Dl. III van het Alg. S.V. als normale opstelling bij den aanval vermeldt „opstelling op de steunen,” en overigens behalve de affuit een reeks van ondersteuning opnoemt, welke het gevechtveld onder alle mogelijke omstandigheden te kust en te keur biedt.

De affuit blijft, zooals voortdurend blijkt, voor velen het eenige middel om het voor slecht zicht voorbereide vuur te kunnen vastleggen. De thans vervallen aanwijzingen betreffende „De groep” vermelden destijds, dat dit verzekeren van de richting kon geschieden door het aantekenen van de standen op de affuit. Hoewel de affuit geen enkele verdeling of getallenvermelding bezat is een en ander ook thans nog oorzaak, dat veelal wordt getracht het

vastleggen te doen geschieden met behulp van de affuit. Van aanteekenen van de standen is echter uiteraard geen sprake, zoodat het verzekeren alsdan bestaat uit het op de affuit gereed stellen van het wapen. Moet het wapen dan tijdelijk uit zijn opstelling worden verwijderd, zooals veelal het geval zal zijn, dan komt van het weder op de juiste wijze en plaats opstellen van wapen op affuit zeer weinig terecht, zoodat van een aldus verzekerd vuur al zeer weinig te verwachten is. De ervaring, bij de schietoefeningen gedurende het vorige jaar in het I.S.K. opgedaan, geeft betreffende die mogelijkheid wel een teleurstellend beeld.

Aangezien het vastleggen van de richting van een bij goed zicht voorbereid vuur voor het afgeven van dit vuur bij slecht zicht blijkbaar dikwijls moeilijkheden veroorzaakt, volgen hieronder eenige *voorbeelden van eenvoudige inrichtingen voor het verzekeren van de richting*. In hoofdzaak komt het er op aan een ondersteuning te maken ter hoogte van den voorsten kordonbeugel én een ondersteuning voor den beugelkrop. Indien de voorste ondersteuning zoodanig wordt gemaakt, dat verplaatsing zijdelings vrijwel is uitgesloten, dan is een enkel piket, waarop de beugelkrop komt te steunen, een afdoende verzekering.

In de hierbijgevoegde afbeeldingen is in afb. 1 een voorste ondersteuning met eenige zandzakken, in afb. 2 met twee kruisgewijs in den grond geslagen en vervolgens met touw of ijzerdraad verbonden piketten aangegeven, terwijl in afb. 3 de voorste ondersteuning is verkregen door de punten van de steunen te plaatsen in twee gleuven in een plank, welke met piketten aan den grond is verankerd. In alle figuren is de achterste ondersteuning een piket, welke, nadat het wapen op de voorste ondersteuning is gelegd, zoo diep in den grond wordt geslagen, tot de juiste richting wordt verkregen. In figuur 2 en 3 zijn nog piketten achter den beugelkrop in den grond geslagen, terwijl in figuur 2 nog bovendien links en rechts van den beugelkrop een piket werd geplaatst.

Op vorenvermelde wijze is de richting van het wapen op afdoende wijze vast te leggen, terwijl het bij slecht zicht in stelling brengen van het wapen geen enkele moeilijkheid oplevert. De inrichtingen zijn voorts zóó eenvoudig en met alle te velde te verkrijgen middelen te vervaardigen, dat niet behoeft te worden opgezien tegen het inrichten van eenige reserve-opstellingen van het wapen, zoodat als onverhoopt één inrichting wordt vernield de juiste richting toch immer nog is terug te vinden.

(Wordt vervolgd).

NIEUWE UITGAVEN

Infanterie im Kampf, IIter Band von George C. Marshall. Uitg. Ludwig Vöggenreiter Verlag, Potsdam. Pr. gecart. RM. 1.80, geb. RM. 2.40.

Kampf gegen Panzerwagen, von A. von SCHELL, Major im Generalstabe. Uitg. Gerhard Stalling A.-G., Oldenburg i.O., Pr. gebr. R.M. 2.60, geb. R.M. 3.20.

Luftschutz durch Stahl. Uitg. Beratungsstelle für Stahlverwendung, Düsseldorf-Stahlhof. Voor Nederland N.V. Nedeximpo, Visschersdam 5, Amsterdam C.

Het Critieke Stadium. Bijdrage tot de economiese betekenis van de luchtvaart in Nederland, door Mr. E. Rusman en Leo van Breen. Uitg. International Airo Press, Muzenstraat 3, Den Haag. Pr. Ingen. f 0.90.

DE OORLOG VAN MORGEN

DOOR M. R. H. CALMEIJER.

Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar H.K.S.

(vervolg van blz. 181).

VIII. DE STRATEGISCHE OVERVALLING.

Een der grondslagen van de krijgskunde, wel eens het eenige beginsel genoemd, luidt, dat men op een plaats, waarvan de vermeerstering van beslissenden invloed is op het verloop der krijgshandelingen een overmacht aan strijdmiddelen moet samenbrengen. In allerlei vormen is dit axioma in den loop der tijden naar voren gebracht. De groote moeilijkheid vormt echter, dat beide tegenstanders naar dit doelwit streven en de kans dus groot is, dat massa op massa stoot. Dit kan slechts worden vermeden door verrassend toe te slaan alvorens de tegenstander zijn krachten heeft kunnen verzamelen. In den volkomensten vorm leidt dit er toe, dat het begeerde doel wordt gegrepen, alvorens de verraste vijand zulks kan betwisten.

Dit geldt zoowel voor de strategie, de leer der oorlogsvoering, als voor de tactiek, de leer der gevechtsvoering. Uiteraard hebben de meesters van de krijgskunst dan ook op beide terreinen steeds getracht den tegenstander te overvallen, doch tot voor kort vormde een strategische overvalling een onderneming, waarvan het welslagen slechts onder zeer bijzondere omstandigheden mogelijk was. „Die Vorbereitungen zum Kriege nehmen gewöhnlich mehrere Monate ein, die Versammlung der Heere in ihren grossen Aufstellungspunkten erfordert meistens die Anlage von Magazinen und Depots und beträchtliche Märsche, deren Richtung sich früh genug erraten lässt.” (CLAUSEWITZ „Vom Kriege”). Van een overvalling met infanterie-onderdeelen op vredesvoet kon wel een beginsucces worden verwacht, doch de geringe snelheid waarmede dergelijke onderdeelen zich voortbewegen, maakte het den tegenstander mogelijk zich te weer te stellen alvorens den stoot tot in het hart van het getroffen land kon doordringen. De cavalerie, het eenige snelle wapen dat tot voor enkele jaren beschikbaar was, bezat tegenover de vredeskernen van den aangevallen staat een te geringe gevechtskracht om een beslissend resultaat te kunnen verkrijgen.

Geheel anders is de toestand geworden sedert de motor het krijgswezen heeft bevestigd. In de Mei-aflevering van „De Militaire Spectator” is geschetst hoe een strategische overvalling langs den grond tegenover een land met openliggende grenzen in de huidige omstandigheden kan worden uitgevoerd.

Wij willen dit beeld aanvullen met dat, door maarschalk PETAIN als volgt geschetst in de „Revue des deux mondes” van 1 Maart 1935.

„Men kan zich heden een oorlog denken, die plotseling wordt ingezet met middelen, in staat om 's vijands eersten weerstand te breken, zijn mobilisatie te verstoren en de vitale centra van zijn macht te vernietigen.

De middelen om een dergelijke oorlog te voeren bestaan reeds. Zonder te spreken van de ontdekkingen op het gebied van de scheikunde, de bacteriologie, de electriciteit, hebben de ontwikkeling van de automobiele transportmiddelen, van de gepantserde strijdmiddelen en van de luchtvaart nieuwe banen geopend voor een overvalling.

De aanvaller heeft zijn onderneming grondig voorbereid. Plotseling maakt hij gebruik van zijn voorsprong en opent, na een clandestiene mobilisatie, onder een plotseling versomberenden politieken hemel, de vijandelikheden."

„La guerre éclatera comme un coup de foudre."

„De tegenstander ziet zich gelijktijdig aangevallen op zijn grenzen door de land- en zeestrijdkrachten en over de geheele diepte van zijn gebied door de luchtstrijdkrachten.

Het plotselinge van den aanval maakt veiligheidswaarborgen, van zoodanigen aard, dat zij voldoende zouden zijn indien men het gevaar tijdig kon zien aankomen, werkeloos."

De veiligheidsmaatregelen moeten derhalve, betoogt de maarschalk, worden getroffen *alvorens enig gevaar zich kenbaar maakt*. Zij moeten naar zijn oordeel bestaan uit grensversterkingen met een permanente bezetting en daarachter een mobiele reserve.

Een kenmerkend verschil met het beeld geschetst in het vorenbedoelde artikel van „De Militaire Spectator" vormt de omstandigheid, dat maarschalk PETAIN een voorafgaande clandestiene mobilisatie noodig onderstelde, terwijl Schr. van eerstbedoeld artikel de eigenlijke overrompeling geheel uitgevoerd denkt door onderdeelen op vredesvoet. Dit verschil valt licht te verklaren, indien men bedenkt, dat door Frankrijk in 1935 reeds zoodanige maatregelen waren getroffen, dat een overrompeling betrekkelijk sterke krachten zou vereischen. Dat het clandestien mobiliseeren van enkele groote eenheden echter zeer wel uitvoerbaar is, wordt bewezen door de mobilisatie van twee Italiaansche divisien tusschen 5 en 11 Februari 1935 — bij het begin van het Abessijnsche conflict — zonder dat hierover eenig gerucht in het buitenland drong. De oproeping der met groot verlof zijnde dienstplichtigen geschiedde door individueele kennisgeving. Eerst nadat de divisien op oorlogsvoet waren gebracht, werd de maatregel gepubliceerd.¹⁾ Voorts werden, sedert Maarschalk PETAIN zijn beschouwingen schreef, bijna allerwege de geoefende vredessterkten zoodanig opgevoerd, dat een strategische overvalling zonder voorafgaande mobilisatie zeer wel mogelijk moet worden geacht. Zoo zijn, blijkens „De D u i t s c h e H e r b e w a p e n i n g", de 36 Deutsche infanterie-divisien steeds op sterken vredesvoet, terwijl pantserstroepen en vliegerafdeelingen op volwaardige sterkte zijn. Ook in Frankrijk en België — om ons te beperken tot de mogendheden die ons land omringen — bevinden zich de onderdeelen in eerste linie op zoodanigen voet, dat het uitvoeren of opvangen van een eersten stoot te allen tijde mogelijk is. Allerminst kan in de drie genoemde landen worden gezegd, hetgeen Minister COLIJN 26 Maart j.l. omtrent Nederland verklaarde : „dat wij geen leger in vredetijd hebben en alles er van afhangt of onze mobilisatie niet verstoord zal worden."

Dat de moderne techniek het uitvoeren van een strategische overvalling heeft mogelijk gemaakt, is van te meer belang omdat diezelfde techniek de daarmede te behalen voordeelen aanmerkelijk grooter heeft gemaakt dan zij eertijds waren. Elke hedendaagsche cultuurstaat beschikt over een zeer groot

¹⁾ Zie „Alg. Schweizerische Militär Zeitung", Juli 1935.

„*potentiel de guerre.*” In de industrie, in het bijzonder de chemische- en staalindustrie, in de hedendaagsche verkeersmiddelen, w.o. de burgerluchtvaart, sluimeren krachten met een geweldig vernielend en vernietigend vermogen. Deze krachten hebben evenwel tijd noodig om voor dit doel te worden georganiseerd, een tijd afhankelijk van de in vredetijd getroffen industriele oorlogsvoorbereiding. Kon nog in 1914 met een strategische overvalling niet veel meer worden bereikt dan het verstoren van de mobilisatie van 's vijands strijdkrachten in engeren zin, thans kan door een welgeslaagde strategische overvalling mede 's vijands industriele mobilisatie worden verlamd en daarmee het eigen volk worden bespaard voor onnoemelijk leed.

Ook de *Volkenbond* heeft, hoe vreemd dit ook moge klinken, stimulerend gewerkt op het uitvoeren van strategische overvallingen. Eertijds was de oorlog een rechtsmiddel, erkend in alle rechtsboeken en in de constituties der meest beschaafde Staten. Aan den rechtskamp waren eenige voorwaarden, gebruiken, regelen of rechten verbonden, samengevat onder den naam oorlogsrecht, en een hiervan bestond uit de verplichting geen oorlog te beginnen zonder een voorafgaande ondubbelzinnige waarschuwing genaamd *oorlogsverklaring*.²⁾ Wie zich aan deze verplichtingen hield, kon verzekerd zijn van de neutraliteit der niet bij het conflict betrokkenen, kreeg als het ware „a fair chance.”

Sedertdien werd in het Volkenbondsverdrag bepaald, dat elke oorlog of bedreiging met oorlog den geheelen Bond aangaat (art. 11), terwijl in het z.g. Kellogg-pact de daarbij aangesloten staten afstand deden van den oorlog als werktuig van nationale politiek in haar betrekkingen tot elkander. Dit brengt dus mede, dat een staat-aanvaller weet, dat hij — oorlogsverklaring of geen oorlogsverklaring — zich als het ware buiten de wet stelt en kans loopt economische en zelfs militaire sancties tegen zich te zien toegepast. Zulks ware ongetwijfeld een zegen voor de menschheid, indien het tevens mogelijk ware gebleken de *oorzaken van oorlog* weg te nemen. Nu dit nog slechts zeer onvolkomen is gelukt, blijft het verschijnsel bestaan doch onder een anderen naam en niet langer gebreedeld door de beperkingen verbonden aan den rechtskamp. De staat, die zich gedwongen voelt naar het zwaard te grijpen, heeft er thans slechts voordeel van een voorafgaande waarschuwing te vermijden en de wereld voor het „*fait accompli*” te stellen. De gewapende conflicten tusschen Japan en China, Paraguay en Bolivia, Italië en Abessynië, alle zonder oorlogsverklaring begonnen, zijn hiervan de voorbeelden.

Samengevat leidt het voorgaande tot de conclusie: **de techniek heeft de strategische overvalling mogelijk gemaakt en het te behalen voordeel vergroot; de huidige ontwikkeling van het volkenrecht heeft de oude breidels weggenomen zonder deze nog overbodig te hebben kunnen maken.**

Wij willen deze beschouwing niet eindigen zonder nog eens te wijzen op het groote gevaar, dat deze noodlottige ontwikkeling medebrengt voor kleine Staten gelegen in een brandpunt van internationale conflicten. Willen zij niet, volgens de woorden van Minister COLIJN, in de ure des gevaars tot de ontdekking komen, dat het kostbare defensieapparaat niet eens in werking kan worden gesteld, dan geldt voor hen reeds in vollen vredetijd de oude spreuk:

„*Weart up de fruntering! De Viant ist da.*”

(Slot volgt).

²⁾ Zie o.m. „*Oorlogs- en neutraliteitsrecht*” door Jhr. J. C. C. DEN BEER POORTUGAEL, blz. 77.

BEOEFENING VAN HET TUCHTRECHT IN DE WEERMACHT

STRAFBEVOEGDHEID VAN DEN COMMANDANT VAN EEN „AFDEELING”.

Het zal mogelijk de aandacht hebben getrokken dat, hoezeer aan „den commandant van een afdeeling”, krachtens het bepaalde onder 2° van art. 41 W.K. strafbevoegdheid toekomt, bij L.O. 1935, nrs. 147 en 272, en 1936, nr. 122, die strafbevoegdheid nochtans nog eens afzonderlijk wordt toegekend onderscheidenlijk aan den commandant van een afdeeling politietroepen, van de treinafdeeling van een artilleriebrigade en van de Schoolmeetafdeeling van het 2de Regiment veldartillerie, door aanwijzing bij Koninklijk besluit van elk der genoemde legeronderdeelen als een „formatie”, bedoeld aan het slot van sub 2° van art. 41 W.K.

Deze op het oog wellicht eenigszins vreemd schijnende figuur vindt haar grond in de overweging, dat uit de volgorde, waarin de onderdeelen onder 2° van art. 41 W.K. zijn genoemd, en in verband met de omstandigheid, dat de samenstelling van het leger ten tijde van de totstandkoming dier wet alleen bij het wapen der artillerie „afdeelingen” kende, moet worden afgeleid, dat met het in genoemd lid van art. 41 W.K. vermelde woord „afdeeling” is bedoeld een samengesteld onderdeel van den omvang van een afdeeling artillerie.

In het onderwerpelijk verband zijn daaronder dus niet te begrijpen de als „afdeeling” benoemde enkelvoudige onderdeelen, welke sedert in de samenstelling van de Koninklijke landmacht zijn opgenomen.

In de Fransche pers heeft men onlangs het bericht kunnen lezen van het eerste vonnis, dat door een der rechtbanken daar te lande is gewezen op grond van de Wet van 30 October 1935, welke strafbaar stelt de *publicatie van onjuiste berichten*, die de strekking hebben het moreel en de krijgstucht der troepen aan te tasten.

Bedoeld vonnis betreft de veroordeeling van den Directeur van het blad „L' H u m a n i t é” tot 6 maanden gevangenisstraf en een boete van frs. 500,—, ter zake van het publiceeren van het onware bericht, dat een soldaat van het 151e Regiment infanterie te Verdun zou zijn overleden ten gevolge van zijn vaccinatie.

In verband met de verschijning van het nieuwe „Dienstvoorschrift voor het Korps politietroepen”, is het bekende bruine boekje „Handhaving van de krijgstucht”, vastgesteld bij Beschikking van den M.v.O. van 10 Juni 1927, IIde Afd., nr. 47 (zie aant. 2 ad art. 27 R.K. in „De praktijk van het militaire tuchtrecht”), in gewijzigden vorm opnieuw vastgesteld en herdrukt. Naar bekend moeten alle beroepsofficieren en -onderofficieren, zoomede de in werkelijken dienst komende verlofsofficieren en -onderofficieren, in het bezit van genoemd boekje

worden gesteld, welks inhoud overigens bij de kaderopleidingen en bij de theorieën met de rangdragers behandeling behoort te vinden.

Wij vestigen de aandacht van onze belangstellende lezers op den kortelings verschenen *legerorder* 1936, nr. 149, welke o.m. de strekking heeft vast te leggen, dat beroepsofficieren, zoomede reserve-officieren in werkelijken dienst, gerechtigd zijn om — **eventueel in burgerkleeding** — het tot hun militaire uitrusting behorende vuistvuurwapen bij zich te dragen.

MILITAIR-RECHTELIJKE VEREENIGING.

Als een verheugend teeken van de toenemende belangstelling voor het militair straf- en tuchtrecht maken wij met voldoening melding van de oprichting op 7 April j.l. te 's-Gravenhage van de *Militair-Rechtelijke Vereeniging*, onder eere-voorzitterschap van den Oud-Minister van Oorlog J. J. C. VAN DIJK.

Deze vereeniging stelt zich volgens haar reglement ten doel de beoefening van het militair recht in den ruimsten zin en streeft er naar hierbij de militaire factoren op juiste waarde te doen schatten. Tenminste éénmaal per jaar zal een algemeene ledenvergadering worden gehouden, die o.m. zal worden gewijd aan de bespreking van een of meer militair-rechtelijke onderwerpen, na inleiding door daartoe uitgenoodigde sprekers. De eventueel uitgebrachte prae-adviezen, alsmede een verslag van de besprekingen zullen worden gepubliceerd. De Redactie van het *Militair-Rechtelijk Tijdschrift* werd tot samenwerking bereid gevonden. Het ligt in de bedoeling om ook plaatselijke ledenbijeenkomsten te organiseeren, gewijd aan het doel der vereeniging.

Juist in dezen tijd, nu op elk gebied hooge eischen aan de weermacht worden gesteld, is de oprichting der vereeniging een verblijdend verschijnsel. Zij zal immers mede kunnen werken aan de bevordering van goed inzicht in de militaire wetgeving. Wij wenschen haar dan ook een voorspoedig bestaan toe en de belangstelling, die haar toekomt.

Het Bestuur is samengesteld als volgt: Prof. Mr. J. M. VAN BEMMELN, Hoogleeraar in het Strafrecht te Leiden, Reserve-eerste-luitenant der Jagers, Voorzitter; Prof. Mr. D. HAZEWINKEL SURINGA, Hoogleeraar in het Strafrecht te Amsterdam; D. VAN VOORST EVEKINK, kapitein van den Generalen Staf; A. J. J. M. LOHMEIJER, kapitein der Infanterie; Mr. D. B. A. FRANKEN, officier van Administratie der 1e klasse der Koninklijke Marine; A. SPRUIJT, kapitein der Artillerie; Mr. J. C. VAN HEUVEN, eerste-luitenant der Artillerie, Secretaris-Penningmeester; J. HOLTRUST, eerste-luitenant der Infanterie.

Leden der vereeniging kunnen zijn:

- a. alle beroeps- en reserve-officieren (waaronder begrepen zij, die als zoodanig eervol zijn ontslagen) van Zee- en Landmacht en van het Leger in Nederlandsch-Indië.
- b. zij, die zitting hebben in of werkzaam zijn bij een militair-rechtelijk college en die tevens hetzij den graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij den graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten bezitten;
- c. anderen, die daartoe op voorstel van een lid der vereeniging door het bestuur worden uitgenoodigd.

De contributie bedraagt voor het jaar 1936 f 2,50.

Aanmeldingen voor het lidmaatschap kunnen worden gezonden aan den Secretaris-Penningmeester der M.R.V., De Bruijnstraat 6, 's-Gravenhage, wiens gironummer is: 220831.

DE ARTILLERIE VOOR RECHTSTREEKSCHEN STEUN BIJ EEN AANVAL OP EEN HWS.

(Staflad 1 : 50.000, Breda, uitgave 1921)

DOOR G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY,
Eerste-luitenant 2 R.V.A.

II (Vervolg van blz. 238)

Nog een enkel woord over *de benodigde stellingruimte*.

Rekent men de frontbreedte der batterijen elk op 100 à 150 m, terwijl de batterijen onderling 200 à 500 m uit elkaar moeten staan, dan ziet men dat voor een afdeling van 17 R.A. (2 batterijen) al een frontbreedte van ongeveer 600 m noodig is.

Worden de reserve-stellingen achter de normale stellingen gekozen, dan zullen deze minstens 300 m achterwaarts komen te liggen om buiten het daarop gerichte vuur te blijven. Voor een afdeling van 2 batterijen is dus al een ruimte van ongeveer 500 bij 600 m benodigd (voor een normale afdeling 500 bij 1000 m).

Indien men nu bedenkt dat in de diepte opgestelde artillerie, om over elkaar heen te kunnen vuren, een afstand van tenminste 300 m moet bewaren, dan wil het mij voorkomen dat het practisch niet mogelijk zal zijn meer dan 1 afdeling per km² op te stellen.

En thans de *verdeling van de munitie over de stellingen*.

De kapitein DIJXHOORN merkte reeds op, dat voor den geheelen aanval ongeveer 6 rantsoenen noodig zijn.

Per batterij heeft men onmiddellijk de beschikking over:

in de gevechtsbatterij	576 proj.
in gevechtstrein	416 proj.

Totaal 992 proj. of

rond 1½ rantsoen. 5 rantsoenen zullen dus worden aangevoerd. Daar C.—17 R.A. natuurlijk zijn voertuigen volledig bepakt wil houden om na de stelling verandering direct over voldoende munitie te kunnen beschikken, rijst de vraag, hoe moeten deze 5 rantsoenen over de verschillende stellingen worden verdeeld?

Uit het bevel van C.—17 R.A. is reeds gebleken, dat niet al deze munitie in de stellingen, in de nabijheid der onderdeelen, wordt opgelegd.

Om opeenhooping van munitie te voorkomen wordt, omdat tijdens een gevechtsactie op aanvoer in de stellingen niet mag worden gerekend, behoudens de voor de voorbereiding van den aanval benodigde hoeveelheid, zooveel

munitie in de stellingen gebracht als noodig is om een bepaald gevechtsdoel te bereiken, terwijl de overige munitie in z.g.n. *munitie-depots* wordt opgelegd. De D.G.C. zal hiervoor de noodige aanwijzingen verstrekken.

Deze munitie-depots, die in den regel per batterij worden ingericht, hebben het voordeel dat zij bij een eventueele voorwaartsche stellingverandering — zoolang nog niet tot inrichting van nieuwe aanvullingsplaatsen is overgegaan — als hulpaanvullingsplaatsen kunnen worden gebruikt.

In een volgend nummer kom ik op deze munitie-depots nog nader terug.

Uit het aanvalsplan van C.—4 R.I. zien we, dat in lijn D 1, 45 minuten zal worden halt gehouden. Deze tijd is echter te kort om op aanvulling te kunnen rekenen. Er moet dus voldoende munitie worden opgelegd om doellijn DG. 1 te kunnen bereiken, d.w.z. er moet munitie worden gereedgelegd voor:

a. bressen schieten:

b. onderhouden van de geschoten bressen;

c. 2e inleidende beschieting en ondersteuning van de infanterie gedurende den aanval.

Ik merk hierbij op, dat voor het bepalen van schietgegevens uit de hulpstelling zoo weinig projectielen noodig zijn, dat dit aantal mag worden verwaarloosd.

ad. a. Nemen we aan, dat 17 R.A. opdracht kreeg over de volle breedte van het regimentsvak (1000 m) bressen te schieten, dan moeten dus 10 bressen worden gemaakt. Volgens de laatste gegevens wordt aangenomen dat voor de tegenwoordige hekversperringen hiertoe, op dezen afstand, 400 projectielen per bres noodig zijn. Totaal dus 4000 projectielen of 1000 schoten per batterij.

Voor het verontrustend vuur blijven zoodoende per batterij 200 bg. in de verwisselstelling beschikbaar.

ad. b. Het herstellen van de geschoten bressen kan uitsluitend bij duisternis geschieden. Vanaf 17.30 tot ongeveer 4.00 (het tijdstip waarop de achtergelaten sectie hunne opstellingen moeten verlaten om nog aan de hoofdtak te kunnen deelnemen) dus gedurende 10½ uur, zou derhalve verontrustend vuur moeten worden afgegeven.

Indien we nu bedenken dat hiervoor, afhankelijk van het kaliber, 50 tot 100 schoten per ha en per uur, dus per 3 à 4 bressen noodig zijn, dan zou hiervoor een zeer aanzienlijke hoeveelheid munitie moeten worden gereserveerd. Het wil mij echter voorkomen, dat een zoo groot munitie-verbruik in deze niet verantwoord zou zijn.

Door patrouillegang kan III—4 R.I. gedurende den nacht geregeld controleren of, en zoo ja waar, herstellingswerkzaamheden worden verricht, waarna op aanwijzing van deze patrouilles, enkele vuurstooten kunnen worden afgegeven. Bovendien kunnen ook infanterie-wapenen aan dit vuur deelnemen. Een munitie-voorraad van 200 schoten per batterij, dus van 800 schoten voor 10 bressen, lijkt mij dan ook onder deze omstandigheden ruimschoots voldoende.

ad. c. Wat wordt voor inleidende beschieting en ondersteuning van 17 R.A. verwacht?

*almer die
germaatschap*

De 2e inleidende beschieting wordt afgegeven van U—10 tot U . . .	10 min.
Gedurende de 1e phase zal van U tot U + 30 op de vooruitspringende boschpunt O. van Lage Vossenbergr worden gevraagd . . .	30 min.
Vervolgens wordt 45 minuten halt gehouden, gedurende welke tijd 17 R.A. eventueel afsluitingsvuren moet kunnen afgeven, terwijl in elk geval 10 minuten op het gehucht Lage Vossenbergr wordt geschoten	45 min.
Gedurende de 2e phase wordt van U' tot U' + 15 op de O. rand van het boschperceel O. van Hooge Vossenbergr gevraagd	15 min.
Gedurende de 3e phase zal in het bijzonder aan I—4 R.I. steun worden verleend. In aanmerking genomen dat gedurende deze phase ongeveer 900 m terrein moet worden gewonnen, meen ik den duur van deze phase op ongeveer 40 minuten te mogen stellen . . .	40 min.
Totaal	140 min.

Gedurende deze 2½ uur kunnen ten hoogste 2½ × 360 of rond 900 projectielen worden verschoten (Sch. Art. '22 punt 251 h). Met 1000 projectielen per batterij in de voorloopige stelling zal dus hoogstwaarschijnlijk het gevechtsdoel, lijn DG 1, kunnen worden bereikt.

Er is nu echter nog geen rekening gehouden met het neerleggen van munitie in de reserve stellingen.

Het zal duidelijk zijn, dat tegen versnippering van de munitie over de verschillende stellingen moet worden gewaakt. De aldaar op te leggen hoeveelheid moet dan ook tot een minimum worden beperkt.

De Afd. Cn. moeten als het ware taxeerden hoe lang men in de voorloopige stelling het vuur zal kunnen blijven afgeven, waarbij factoren als aanwezige vuurdekking, maskeering en de aanwezigheid van terrein dat de uitwerking van 's vijands vuur vermindert, van doorslaggevend beteekenis zijn. Uiteraard kan een dergelijke verdeeling op de kaart niet worden uitgemaakt.

Voor wat betreft de verwisselstelling is de kwestie in zooverre anders, dat er rekening mede moet worden gehouden, dat de verontrustende vuren hoogstwaarschijnlijk uitsluitend uit de reserve emplacementen zullen worden afgegeven.

De opstelling van voorwagens en gevechtstreinen.

Als regel geldt hierbij, dat afdeelingen aangewezen voor rechtstreekschen steun van een bepaald infanterie-onderdeel, daartoe over het geheele aan dit onderdeel toegewezen vak — waarvan de grenzen in voorkomend geval tot de achtergrens van het Div. vak verlengd gedacht worden — beschikken. Waar in dit geval vermoedelijk meerdere afdeelingen in het vak van 4 R.I. zijn opgesteld, zullen zoowel door den D.G.A.C. als door den D.A.C. bepaalde terreingedeelten voor dit doel zijn gereserveerd, zoodat C.—17 R.A. dus min of meer in zijn keuze beperkt is.

Wat de voorwagens betreft, waarbij in dit geval ook de caissons, deze zullen in verband met de bevolen voorwaartsche stellingverandering niet te ver weg mogen worden geplaatst. Te allen tijde moeten zij echter buiten de spreiding van een eventueel op de batterijen gericht vijandelijk vuur vallen, zoodat zij om de gedachten te bepalen 500 m achter- en zijwaarts van de betrokken batterij worden opgesteld.

De afdeelingsgewijze vereenigde gevechtstrein komt nog verder achterwaarts. Het bedekte terrein bij Bouwlust biedt hiervoor m.i. een goede gelegenheid.

Tenslotte de waarneming.

Het zal U zeer zeker zijn opgevallen, dat in het bevel van C.—17 R.A. slechts zoo weinig t.a.v. de waarneming is vermeld. En toch is waarneming, juist voor de artillerie, van het hoogste belang.

In de eerste plaats voor de vuurleiding. Het gevaar dat op eigen troepen wordt gevuurd wordt kleiner, de ligging der vuren kan worden verbeterd, waardoor met minder munitie krachtiger steun kan worden verleend, terwijl het vuur eerst later moet worden verlegd.

In de tweede plaats voor de samenwerking met de infanterie. Indien de artillerieswaarnemer met eigen oogen kan zien van waar voor de infanterie het gevaar dreigt, kan hij onmiddellijk het vuur daarop brengen, zoodat de tijd-roovende vuuraanvragen van infanterie uit voorste lijn worden vermeden.

Hieruit volgt, dat goede waarneming dus in de eerste plaats voor de lagere artillerie-commandanten (Afd. Cn. en Bt. Cn.) van belang is. Vandaar dat C.—17 R.A. het meest belangrijke punt, hoogte 17,6, niet voor eigen gebruik heeft bestemd, doch aan een der Afd. Cn. heeft toegewezen. Het feit dat na het bereiken van lijn D 1 een pauze van 45 minuten is ingeschakeld om de artillerie waarnemers te doen verplaatsen, moet als een belangrijk voordeel voor de artillerie worden aangemerkt.

Het bedekte terrein maakt het hier noodzakelijk de waarnemers bijna tot in voorste lijn vooruit te brengen. De lange verbindingen zijn natuurlijk uiterst riskant. Waar per afdeling over 15 km lichte veldkabel no. 1 en 8 km lichte veldkabel no. 2 en bovendien per batterij nog over 4½ km lichte veldkabel no. 1 wordt beschikt, kan het aanwezige verbindingsmaterieel nooit een bezwaar vormen.

Ik stel mij voor in een volgend nummer het gereedleggen der munitie in de stellingen na te gaan.

(Wordt vervolgd).

NIEUWE UITGAVEN

Handbuch des Völkerrechts, begründet von Prof. Dr. FRITZ STIER-SOMLO. Neu herausgegeben und mit bearbeitet von Dr. Dr. G. A. WALZ, Professor an der Universität Breslau, EDUARD VON WALDKIRCH und ERNST VANSELOW „Neutralitätsrecht“. Uitg. Verlag von W. Kohlhammer, Stuttgart 1936. Pr. ingen. RM. 21.—, bij abonnement RM. 18.—.

Van dit groote werk, bestaande uit 27 deelen, waarvan reeds 14 deelen zijn verschenen, zijn thans twee nieuwe uitgegeven n.l.:

Geschichte des Völkerrechts van Prof. Dr. ARTHUR WEGNER van de Universiteit Halle en *Neutralitätsrecht* van Prof. Dr. EDUARD VON WALDKIRCH van de Universiteit Bern en Kapitein ter Zee b.d. Dr. ERNST VANSELOW.

Dit zijn de eerste deelen verschenen onder de nieuwe redactie, die zich vooral ten doel stelt: „das Handbuch auf den jüngsten Stand der völkerrechtswissenschaftlichen und völkerrechtspolitischen Anschauungen des neuen Deutschlands zu bringen.“

In het eerste werk (350 blz.) behandelt de Schr. in verschillende hoofdstukken de geschiedenis van het Volkenrecht van de oudste tijden af (Indisch, Grieksch, Romeinsch recht) tot en met „der Versailler-Genfer Völkerbund“.

In een slotbetrachting geeft de Schr. eene korte beschouwing over „Das Deutsche Reich in der Gemeinschaft der Völker“.

In het tweede werk (330 blz.) behandelt VON WALDKIRCH de neutraliteit in den landoorlog en VANSELOW de neutraliteit in den zeeoorlog en in den luchtoorlog, voor zoover deze van de zee uit gevoerd wordt.

Beide schrijvers wijden uitgebreide beschouwingen aan de neutraliteitsverdragen van 1907 en geven daarbij talrijke voorbeelden ontleend aan den wereldoorlog. Uitgebreide bronnenopgaven zijn aan de teksten toegevoegd. Beide werken vormen een waardevolle aanvulling van Duitsche hand van de reeds bestaande werken over internationaal recht.

Vooraf voor hen, die een studie van de betrokken onderwerpen maken, is het van belang kennis te nemen van de visie van het moderne Deutschland ten opzichte van het Volkenrecht.

Tenslotte de waarneming.

Het zal U zeer zeker zijn opgevallen, dat in het bevel van C.—17 R.A. slechts zoo weinig t.a.v. de waarneming is vermeld. En toch is waarneming, juist voor de artillerie, van het hoogste belang.

In de eerste plaats voor de vuurleiding. Het gevaar dat op eigen troepen wordt gevuurd wordt kleiner, de ligging der vuren kan worden verbeterd, waardoor met minder munitie krachtiger steun kan worden verleend, terwijl het vuur eerst later moet worden verlegd.

In de tweede plaats voor de samenwerking met de infanterie. Indien de artillerieswaarnemer met eigen oogen kan zien van waar voor de infanterie het gevaar dreigt, kan hij onmiddellijk het vuur daarop brengen, zoodat de tijd-roovende vuuraanvragen van infanterie uit voorste lijn worden vermeden.

Hieruit volgt, dat goede waarneming dus in de eerste plaats voor de lagere artillerie-commandanten (Afd. Cn. en Bt. Cn.) van belang is. Vandaar dat C.—17 R.A. het meest belangrijke punt, hoogte 17,6, niet voor eigen gebruik heeft bestemd, doch aan een der Afd. Cn. heeft toegewezen. Het feit dat na het bereiken van lijn D 1 een pauze van 45 minuten is ingeschakeld om de artillerie waarnemers te doen verplaatsen, moet als een belangrijk voordeel voor de artillerie worden aangemerkt.

Het bedekte terrein maakt het hier noodzakelijk de waarnemers bijna tot in voorste lijn vooruit te brengen. De lange verbindingen zijn natuurlijk uiterst riskant. Waar per afdeling over 15 km lichte veldkabel no. 1 en 8 km lichte veldkabel no. 2 en bovendien per batterij nog over 4½ km lichte veldkabel no. 1 wordt beschikt, kan het aanwezige verbindingsmaterieel nooit een bezwaar vormen.

Ik stel mij voor in een volgend nummer het gereedleggen der munitie in de stellingen na te gaan.

(Wordt vervolgd).

NIEUWE UITGAVEN

Handbuch des Völkerrechts, begründet von Prof. Dr. FRITZ STIER-SOMLO. Neu herausgegeben und mit bearbeitet von Dr. Dr. G. A. WALZ, Professor an der Universität Breslau, EDUARD VON WALDKIRCH und ERNST VANSELOW „Neutralitätsrecht“. Uitg. Verlag von W. Kohlhammer, Stuttgart 1936. Pr. ingen. RM. 21.—, bij abonnement RM. 18.—.

Van dit groote werk, bestaande uit 27 deelen, waarvan reeds 14 deelen zijn verschenen, zijn thans twee nieuwe uitgegeven n.l.:

Geschichte des Völkerrechts van Prof. Dr. ARTHUR WEGNER van de Universiteit Halle en *Neutralitätsrecht* van Prof. Dr. EDUARD VON WALDKIRCH van de Universiteit Bern en Kapitein ter Zee b.d. Dr. ERNST VANSELOW.

Dit zijn de eerste deelen verschenen onder de nieuwe redactie, die zich vooral ten doel stelt: „das Handbuch auf den jüngsten Stand der völkerrechtswissenschaftlichen und völkerrechtspolitischen Anschauungen des neuen Deutschlands zu bringen.“

In het eerste werk (350 blz.) behandelt de Schr. in verschillende hoofdstukken de geschiedenis van het Volkenrecht van de oudste tijden af (Indisch, Grieksch, Romeinsch recht) tot en met „der Versailler-Genfer Völkerbund“.

In een slotbetrachting geeft de Schr. eene korte beschouwing over „Das Deutsche Reich in der Gemeinschaft der Völker“.

In het tweede werk (330 blz.) behandelt VON WALDKIRCH de neutraliteit in den landoorlog en VANSELOW de neutraliteit in den zeeoorlog en in den luchtoorlog, voor zoover deze van de zee uit gevoerd wordt.

Beide schrijvers wijden uitgebreide beschouwingen aan de neutraliteitsverdragen van 1907 en geven daarbij talrijke voorbeelden ontleend aan den wereldoorlog. Uitgebreide bronnenopgaven zijn aan de teksten toegevoegd. Beide werken vormen een waardevolle aanvulling van Duitsche hand van de reeds bestaande werken over internationaal recht.

Vooraf voor hen, die een studie van de betrokken onderwerpen maken, is het van belang kennis te nemen van de visie van het moderne Deutschland ten opzichte van het Volkenrecht.

WENSCHELIJKHEID VAN INVOERING VAN ZWAARDERE MORTIEREN BIJ DE REGIMENTEN INFANTERIE

DOOR MR. DR. M. H. H. FRANSSEN,

Reserve-eerste luitenant der infanterie.

De lezing van het in het Maartnummer van *De Militaire Spectator* door mij besproken boek: „*Les Crapouillots*” (loopgraafmortieren) (*Mil. Spectator* 1936 blz. 163), alsmede de ervaring, opgedaan bij gehouden tactische oefeningen in het terrein, waaraan ik mocht deelnemen, geven mij aanleiding tot de volgende summiere beschouwingen.

Men denke zich een infanterie in den aanval. Het geweer, al dan niet automatisch, het pistool, het mitrailleur-pistool, de geweer-mitrailleur, de lichte en zware mitrailleurs zijn uitstekende wapenen tegen levende, ongedekte, doelen; hetzelfde kan worden gezegd van handgranaat en geweer-granaat met dien verstande, dat zij ook uitwerking kunnen hebben tegen verticaal-gedekte doelen; de lichte mortier is een uitstekend wapen tegen levende, slechts verticaal gedekte, doelen; het indringingsvermogen is echter nihil (zie I.R. II A p. 6). Wanneer de infanterie bij het voorwaarts gaan stuit op vijandelijke verdedigingswerken van eenigen materieelen weerstand, kan deze door eigen middelen niet worden gebroken, komt de voorwaartsche beweging tot staan en moet de hulp der artillerie worden ingeroepen. Afgezien van den moreelen invloed, die het bewustzijn, dat de infanterie door eigen middelen niet voorwaarts kan gaan, op diezelfde infanterie heeft, zijn aan den rechtstreekschen steun door de artillerie allerlei bezwaren verbonden. De infanterie moet aan het zusterwapen de juiste plaatsen opgeven, waarop vuur wordt gewenscht, waardoor aan de orde komt het geheele vraagstuk van de verbindingen op het gevechtsveld gedurende den aanval, welk vraagstuk moeizaam en nog steeds gebrekkig tot oplossing is gebracht. Aannemende dat, zij het na eenige vertraging, het verzoek om vuur op een bepaald punt de artillerie voor rechtstreekschen steun bereikt, kan die artillerie geen juistheidsvuur afgeven zonder te hebben ingeschoten, waartoe tijd noodig is; de infanterie blijft intusschen blootgesteld aan het moorddadig vuur van den vijand zonder iets te kunnen doen. De artillerie kan daarenboven geen juistheidsvuur afgeven zonder waarneming, welke niet immer verzekerd is. Daarbij komt, dat de infanterie, wanneer zij reeds kort vóór het versterkte punt is genaderd, beter kan afzien van het vragen van vuur aan eigen artillerie, omdat zij de uitwerking van eigen projectielen te duchten heeft door kortschieten etc. Al deze bezwaren zouden kunnen worden ondervangen door aan de infanterie een wapen ter beschikking te stellen met voldoende indringingsvermogen en met voldoende ballistische juistheid om, zij het niet vanuit de

eerste linie, dan toch uit de nabijheid der bataljonsreserves of kort daarachter aan haar eigen infanterie den gevraagden steun te bieden. De dracht van een dergelijk wapen zou niet hooger mogen zijn dan 2.000 à 2.500 m, omdat dit eenerzijds niet noodzakelijk is en anderzijds de dracht invloed uitoefent op het gewicht; omdat verder het tactisch gebruik op grooteren afstand achter de voorste compagnieën de voordeelen van het infanterie-wapen zou doen verloren gaan (juistheidsvuur door eigen waarneming; geen lange verbindingen); omdat tenslotte daardoor het karakter van infanterie-wapen zou verloren gaan.

Het wapen moet daarenboven licht zijn, met het oog op de verplaatsing voorwaarts, niet te groot (te hoog) met het oog op het vijandelijk vuur; het wapen moet gemakkelijk hanteerbaar zijn (elevatie en zijdelingsche richting, welke laatste vereischten verkregen worden kan door montage op een draaibare plaat); de projectielen moeten een uitwerking hebben ongeveer als die van houwitsers van 10 cm.

De bediening zou moeten bestaan uit artilleristen, op de hoogte van de balistiek en de schietmethoden der artillerie en de diverse munitiesoorten, welke een aparte opleiding zouden moeten ontvangen bij de infanterie om vertrouwd te geraken met de tactiek en vechtwijze der Infanterie.

Door de Regimenten Infanterie organiek van een afdeeling en drie batterijen van dergelijke vuurmonden te voorzien zou bij den *aanval* een groot gedeelte van den taak der artillerie voor rechtstreekschen steun door het nieuw in te voeren wapen kunnen worden overgenomen en zou onze, toch reeds zoo zwakke artillerie, meer dan thans voor andere taken beschikbaar komen. Men leze in dit verband M. SCHWARTE: „*Die militairischen Lehren des groszen Krieges*” blz. 167 e.v.: „Minenwerfer”. De mortieren van 8 zouden dan wellicht organiek over de bataljons kunnen worden verdeeld.

Voor wat de *verdediging* betreft, gelden daarvoor mutatis mutandis een groot gedeelte der bovenstaande beschouwingen; voorts denke men aan de afsluitingsvuren, welke door de mortieren vóór de eigen infanterie kunnen worden gelegd, met meer juistheid, met meer zekerheid, met meer snelheid dan de artillerie dit vermog te doen. Bij den aanval door tanks zullen in eerste instantie tot de bestrijding geroepen zijn het infanterie-geschut, waarvan eerlang, blijkens de memorie van toelichting op het wetsontwerp tot instelling van een weerfonds (M. v. T. blz. 3), een modern type zal worden ingevoerd. Het is ons niet bekend hoeveel stukken van dit nieuwe wapen per regiment infanterie zullen worden ingedeeld. Dit aantal zal echter zeer veel grooter moeten zijn dan het huidige aantal kanonnen van 6 veld om een modernen vechtwagenaanval (gekaracteriseerd door snelheid en concentratie) te kunnen stuiten (vgl. o.m. Ing. L. RITTER VON EIMANSBERGEN in *De Militaire Spectator* 1936 blz. 1 e.v.). De infanterie moet echter het zekere bewust-zijn hebben een vechtwagenaanval te kunnen afslaan met eigen middelen; zonder dat is een moreele inzinking onvermijdelijk. Mortieren kunnen hierbij een groote rol vervullen, mits zij tijdelijk als vlakbaan vuurmond kunnen worden gebruikt (vgl. M. SCHWARTE blz. 495 e.v. en blz. 167 e.v.).

In den *stellingsoorlog* tenslotte is aanwending van mortieren op groote schaal noodzakelijk; zeer zeker in het polderland, waar de stellingen, door den aard van het terrein, zich meer in lijnen vastleggen, waarop de mortieren van zwaar en middelbaar kaliber door hun juistheidsvuur groote uitwerking hebben en voorts aldaar ter bestrijding der vijandelijke mortieren.

Het komt ons dringend noodig voor, dat het vraagstuk der mortieren in

zijn vollen omvang tijdig tot oplossing wordt gebracht; en dat, speciaal voor den oorlog in polderland, een geschikt type beproefd en aangemaakt worde, althans maatregelen worden getroffen, waardoor zulk een aanmaak in tijd van oorlog met spoed verzekerd zij.

Dit alles kost geld, ik ben er mij van bewust. Vast staat echter, dat de grootste waarde van ons leger is gelegen in zijn preventieve werking; deze laatste groeit met de gevechtswaarde; terwijl de gevechtswaarde in hooge mate mede afhankelijk is van het in het leger op oordeelkundige wijze geïnvesteerde kapitaal. Zoo herleidt zich de oorlogsvoorbereiding ten onzent, in koopmanstermen gesproken, tot betaling van een koopsom of van een premie, waardoor naar zekere mate van waarschijnlijkheid, de oorlog buiten 's lands grenzen kan worden gehouden. Dit geldt zoowel voor het Rijk in Europa, als voor de gebiedsdeelen buiten het Rijk in Europa.

Wordt die premie niet tijdig in geld voldaan, dan zal naar alle waarschijnlijkheid t.z.t. een premie moeten worden betaald in den vorm van tallooze menschenoffers, vernietiging van enorme economische waarden en verlies van ons zelfstandig volksbestaan.

NIEUWE UITGAVEN

Instruction Provisoire pour les unités de Dragons Portés. (Prijs f 0.55). (Frankrijk).

Dit ontwerp exercitie-reglement is slechts in zooverre voor ons van belang, dat het ons nauwkeurig de organisatie aangeeft van deze „subdivision de l'arme de la cavalerie”, gekarakteriseerd door de kracht van haar vuur en haar mobiliteit.

Blijkbaar is eenheid van vervoer voor alle regimenten (dit reglement gaat niet verder dan het bataljon) nog niet verkregen, daar er gesproken wordt van eenheden vervoerd op terreinauto's en eenheden op vrachtauto's. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid valt te zeggen dat nog in vrachtauto's wordt voorzien omdat nog niet voldoende terreinauto's aangeschaft zijn. De bedoeling is echter ongetwijfeld alle eenheden der dragonders met terreinauto's uit te rusten.

Wij laten hieronder de organisatie van het bataljon en zijn onderdeelen volgen:

Bataljon	{	Staf met commandogroep: 6 auto's; 8 motorrijders. 3 eskadrons fuseliers.
Eskadron	{	1 eskadron mitrailleurs en Infanteriegeschut. commandogroep: 2 auto's; 4 motorrijders. vier pelotons.
Peloton	{	commandogroep (een auto; een motorrijder). drie groepen.
Groep	{	escouade de fuseliers-mitrailleurs; één auto. escouade de éclaireurs; één auto.
Escouade	{	6 man w.o. commandant en chauffeur. Bij de éclaireurs 1 granaatgeweer (V.B.)
Eskadron mitrailleurs en Infanterie-geschut	{	commandogroep: 2 auto's; 4 motorrijders. 4 pelotons mitrailleurs. 1 peloton infanteriegeschut.
Peloton-infanterie-geschut	{	commandogroep: 2 auto's; 1 motorrijder. 1 kanon van 3.7. 1 groep mortieren.
1 groep mortieren:		3 auto's; 2 stukken.
1 kanon van 3.7:		6 man in één auto, het kanon achter de auto.
Peloton-mitrailleurs	{	commandogroep: een auto; een motorrijder. 2 groepen.
Groep mitrailleurs:	{	2 stukken; 2 auto's.

ADVIEZEN EN INLICHTINGEN

Vraag 34. In het Aprilnummer van *De Militaire Spectator* nam ik met veel belangstelling en waardeering kennis van de bekroonde oplossing van den Reserve-Kapitein der Grenadiers B. J. H. VAN ROOSMALEN.

Het betrof hier het tot stand brengen van de gevechtsaanraking door een Bataljon Infanterie.

Kapitein v. R. vormde uit de M.C. (min een S.) en de S.-C.Mr. een vuurbasis en nu meen ik, dat dit niet overeenkomstig het I.R. = II B. is.

Zoo spreken de gedeelten van dit Reglement, waarin de naderingsmarsch en het tot stand brengen der gevechtsaanraking behandeld worden, over het verlenen van vuursteun door M.C. en mortieren van 8 (zie o.a. p. 321, p. 390/397, 469/473, 481/487, 510/514, 523/528).

Het woord „vuurbasis” komt in deze gedeelten niet voor.

In de gedeelten, waarin de aanval behandeld wordt, p. 350/371, p. 398/406, 474/480, 488/494, 515/522, 529/532, wordt telkens opnieuw de vuurbasis genoemd.

Voorts wijs ik er op, dat ingevolge de verwijzing in p. 337 naar p. 326, bij een plaatselijken aanval met beperkt doel de vuurbasis toepassing kan vinden, terwijl ingevolge p. 407 bij de vervolging (althans in een later stadium) weder de groepeerings van den naderingsmarsch (dus geen vuurbasis) voorgeschreven wordt.

Bij de bestudeering van het I.R. = II B. heb ik dan ook den indruk gekregen, dat de samenstellers zich op het standpunt gesteld hebben, dat bij den naderingsmarsch en het tot stand brengen der gevechtsaanraking er geen gelegenheid is, om de veel omvattende organisatie van een vuurbasis (zie p. 335/344) tot stand te brengen en dat hiertoe eerst de gelegenheid bestaat bij een voorbereiden aanval, dus ook in het geval, voorzien in de op een na laatste zinsnede van p. 340.

In het naschrift van de redactie bij de bekroonde oplossing wordt m.i. terecht op pag. 158 niet over een vuurbasis gesproken.

Antwoord. Inderdaad spreken de gedeelten van I.R. = II B, waarin de naderingsmarsch en het tot stand brengen van de gevechtsaanraking worden behandeld, *niet* over een vuurbasis. Het reglement stelt zich op het standpunt, dat tijdens deze fasen — *zoolang manoeuvreeren hoofdzaak is* (zie punt 321) — van het vormen van een vuurbasis in de ware beteekenis des woords — afgescheiden van de vraag of daaraan behoefte bestaat — in den regel wel geen sprake zal kunnen zijn.

Geheel anders staat de zaak echter, *zoodra moet worden aangevallen*, dat wil zeggen, zoodra het „manoeuvreren” moet plaats maken voor het inzetten van een „krachtactie”, hetgeen steeds het geval is, wanneer men op een aaneengesloten vuurfront is gestooten (zie de punten 322 en 326). *De aanval* geschiedt dan met toepassing van de beginselen, neergelegd in de hoofdstukken V D en E, waarbij dus het vormen van een vuurbasis *niet* is uitgesloten. In dit verband moge de aandacht worden gevestigd op de verwijzing in punt 337 naar punt 326.

Ten slotte zij opgemerkt, dat I.R. = II B zich op het standpunt stelt, dat voor infanterie-eenheden een aanval een aanval is, onverschillig of die aanval geschiedt tijdens de periode van het tot stand brengen van de gevechtsaanraking, tijdens de periode van de inleidende gevechten, dan wel tijdens de periode van den algemeenen aanval op 's vijands hoofdmacht. Om deze reden noemt het reglement het begrip „inleidende gevechten” zelfs niet eens; dit begrip laat den commandant van een infanterie-onderdeel koud. Hij moet aanvallen en hij moet zulks doen met toepassing van de in de hoofdstukken V D en E ontwikkelde beginselen, ongeacht of een commandant van een groote eenheid (om bepaalde redenen) aan het gevecht een bijzonderen naam wil geven. Indien het dus mogelijk en tactisch juist is om bij *een aanval*, onverschillig in welke phase van den strijd die aanval plaats vindt, een vuurbasis is te organiseren, dan handelt men o.i. volkomen in den geest van I.R. = II B.

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

EEN PIONIEROEFENING.

Afb. 1. Aanbrengen van een lading in boorgaten.

Afb. 2. Aanbrengen van een opgelegde lading.

Afb. 3. Het ontploffen van de lading van no. 2.

Reeds eenige malen deed zich bij I-R.G. Tr. de behoefte gevoelen aan meer praktische ervaring omtrent het vellen van zware boomen door middel van springmiddelen.

Volgens V.I.S. VIII punt 25 kunnen in een bosch hindernissen voor vechtwagens worden verkregen door middel van gevelde boomen, doch dezelfde werkwijze kon met evenveel succes op verschillende wegen worden toegepast.

Hoewel bovendien in V.I.S. IV en V punt 87 de wijze van berekening der ladingen wordt uiteengezet, kunnen zich tijdens de uitvoering verschillende mogelijkheden voordoen ten aanzien van de wijzen van aanbrengen der ladingen, de valrichting, het gebruik van hulpmiddelen, e.d.

Bij de thans in uitvoering zijnde verlegging en verbredening van den straatweg Utrecht—Zeist moesten nabij Vollenhoven vele boomen worden geveld; door C.-I- R.G. Tr. werd

van den Rijkswaterstaat toestemming verkregen om een gedeelte van dit werk door pioniers te doen uitvoeren, hetgeen van 11 Mei tot 22 Mei heeft plaats gevonden.

De verschillende dikten der boomen, wisselend van 0,20 tot 0,80 m, maakten het mogelijk om verschillende werkwijzen toe te passen, hetgeen eene goede oefening voor het personeel is gebleken.

Tevens is daarbij komen vast te staan, dat het wenschelijk is om dergelijke oefeningen meer te doen plaats vinden, waartoe reeds de noodige stappen zijn gedaan.

B.

HET ZOMERPROGRAMMA VAN ONS VELDLEGER.

I. Infanterie.

Vervolgoefeningen.

Bij I, II, III Div. half Juli en Augustus, bij IV Div. half Juni en Juli.

Gedurende deze vervolgoefeningen worden de I. Brigs. een week geconcentreerd in de standplaatsen van de Brig. Cn., tot het houden van gezamenlijke oefeningen. (Voor vbd. oefeningen zie bij R.G.Tr.).

Herhalingsoefeningen.

Bij twee regimenten der IV Div. in Aug., bij alle overige regimenten in Sept.

Bij de regimenten, die niet worden ingedeeld bij de oefeningen onder leiding van den C.V., worden driedaagsche oefeningen gehouden, waarbij gedurende twee nachten buiten de standplaats wordt overnacht in kantonementen, bivaks of oord-bivaks. Van ieder regiment wordt alsdan een zooveel mogelijk op oorlogssterkte gebracht bataljon gevormd. De encadreering bestaat — evenals tijdens de geheele herhalingsoefeningen — uit reserve- en dienstplichtig personeel, terwijl beroeps-personeel slechts is ingedeeld voor het geven van leiding en voorlichting.

De oorlogstoestand duurt gedurende deze oefeningen door, terwijl een enkele maal — waar daartoe gelegenheid bestaat — de bataljons tot een regiment worden samengevoegd of verschillende bataljons tegen elkaar oefenen.

Schietoefeningen.

De voor eerste oefening onder de wapenen zijnde lichtingsploegen bij de verschillende regimenten betrekken om beurten de legerplaats bij Harskamp voor het houden van schietoefeningen.

Voor deze oefeningen is dit jaar voor het eerst het af te werken programma in groote trekken vastgesteld door den I. d. I.

Binnen het gegeven raam bestaat voor de erbij betrokken commandanten vrijheid, om de oefeningen variatie te geven. Er wordt van deze oefeningen gebruik gemaakt voor het verzamelen van statistische gegevens omtrent vuuruitwerking, tijden noodig voor vuurvoorbereidingen enz.

Samenwerking met het Korps Motordienst.

Volgens een daartoe opgemaakte regeling wordt regelmatig door de verschillende korpsen samengewerkt met het K.Md. Hierbij wordt het materieel van dit korps gebruikt tot het verplaatsen van infanterie naar van de garnizoenen verwijderde terreinen, of wordt de tactische inzet van een gemobiliseerd infanterie-onderdeel beoefend.

II. Lichte troepen.

A. *Wielrijders.*

Gedurende de vervolgoefeningen worden meerdaagsche oefeningen gehouden, waarbij met andere korpsen wordt samengewerkt. In het laatste gedeelte van de herhalingsoefeningen treedt het R.W. in bij de oefeningen van de Lt.B., aanvankelijk onder leiding van C.Lt.B., later bij de legeroefening.

B. *Cavalerie.*

Behalve meerdaagsche patrouilleritten en enkele meerdaagsche oefeningen buiten de garnizoenen, wordt deelgenomen aan de oefeningen van de Lt. B.

Zowel de Wielrijders als de Cavalerie betrekken op hun beurt de Legerplaats bij Harskamp.

III. Artillerie.

Alle A.Brigs. en K.R.A. betrekken gedurende eenigen tijd de Legerplaats bij Oldebroek voor het houden van schietoefeningen, waarbij heen- of terug wordt gemarcheerd. Gedurende deze marschen worden allerlei oefeningen gehouden en wordt het leven te velde nagebootst. Bij elk der A Brigs wordt gedurende eene periode van 17 dagen een oefening

ning in oorlogsverband gehouden. Hierbij wordt — o.m. door detachering van de paarden van het zuster-regiment — bij één regiment der Brigade eene afdeling geformeerd.

De opkomst der herhalingslichting wordt hierbij tevens benut als mobilisatie-oefening. Bij *K. Lu. A.* worden — voor zooveel dit mogelijk is — organieke eenheden uit de herhalingslichtingen gevormd.

Dit korps houdt, behalve de gewone oefeningen in samenwerking met de L.V.A. en met III R.G.Tr., schietoefeningen te den Helder.

De verschillende A. Brigs. leveren onderdeelen voor de legeroefening en bovendien een groote hoeveelheid bespanningen voor de Infanterie

IV. Genie.

A. R. G. Tr.

Het Ie Bataljon betreft de Legerplaats bij Zeist voor de jaarlijksche pionieroefeningen en de oefeningen der spoorwegtroepen.

Het IIe Bataljon houdt meerdaagsche oefeningen voor vbd. eenheden, verzorgt de verbindingen voor de bevelvoering in de bevelvoering onder leiding van den C.V. en levert Vbd. A. voor de legeroefening.

Overigens wordt medegewerkt aan eenige vbd. oefeningen, welke (bij toerbeurt jaarlijks) bij eenige Divisiën worden gehouden en waarbij de Vbd. opleidingen per Divisie gedurende eenige dagen worden geconcentreerd. Samengewerkt wordt met de L.V.A. Het IIIe Bataljon oefent regelmatig in samenwerking met den vliegdiens, met K.Lu.A. en met R. K. A.

B. K. P. en T.

Pontoniers. Dit jaar heeft de opleiding plaats van personeel voor den Varenden- en voor den Schipbruggentrein.

Door de herhalingslichtingen worden, in samenwerking met de jonge lichte, meerdaagsche oefeningen gehouden op de groote rivieren, waarbij tevens zooveel mogelijk met andere troepen wordt samengewerkt.

Torpedisten. Behalve de normale opleidingen, worden meerdaagsche vaar- en verkenningsoefeningen gemaakt en het leggen van mijnversperringen beoefend.

V. Oefeningen van de Lt.B.

De Lt. B. houdt van 18—21 Sept. oefeningen onder leiding van haren commandant in Noord-Brabant, waarna de Brigade wordt ingedeeld bij de legeroefening, onder leiding van den C.V.

VI. Oefeningen onder leiding van den C.V.

a. Van 29 Juni—2 Juli houdt de C.V. een oefening in de bevelvoering, waaraan wordt deelgenomen door de DG. Staven, Div. Straven, St.-Lt.B. en een Brigadestaf.

Deze Staven (bestaande uit de vredesstaven, door versterking met de daarvoor bestemde officieren uitgebreid tot beperkte oorlogsstaven) worden ondergebracht in de Legerplaatsen bij Oldebroek en Harskamp, welke door middel van lijnen van den P.T.T., verlegd met materieel van II-R.G.Tr., worden verbonden, terwijl overigens het onderling verband wordt tot stand gebracht door middel van vliegtuigen, radio, auto's en motorordonnansen. De leiding zetelt in de L.b.O., met een delegatie in de L.b.H.

Gedurende deze oefening werken de Staven twee etmalen onafgebroken door.

b. In de week 21—26 Sept. wordt een troepenoefening (z.g. legeroefening) gehouden onder leiding van den C.V. in W. Noord-Brabant, waar door een aantal regimenten infanterie en artillerie van verschillende divisiën een groote eenheid wordt gevormd en eenige afdelingen motorartillerie als D.G. artillerie intreden. Bovendien werken mede op oorlogsvoet gevormde verbindings-afdeelingen, alsmede pioniers, terwijl ook lu.a., lu.mitr. en vliegtuigen worden ingedeeld. Ook de Lt.B. wordt bij deze oefening ingedeeld.

De goederen- en levensmiddelenreinen der Infanterie worden gemotoriseerd.

VII. Algemeen.

Behalve de bovengenoemde oefeningen worden gehouden:

- a. kaderoefeningen in het terrein;
- b. oefeningen in de samenwerking infanterie-artillerie;
- c. artilleristische oefeningen bij de artillerie (panorama oef. e.d.);
- d. gecoprimeerde cursussen voor reserve-officieren;
- e. schietcursussen in de legerplaats bij Harskamp voor officieren en onderofficieren van infanterie en de lichte troepen;
- f. schietcursussen voor beroeps- en reserve-officieren der artillerie.

WIJZIGINGEN IN DE BEWAPENING VAN DE INFANTERIE.

Naar bekend is, bestaat de infanteriesectie thans uit twee mitrailleurgroepen en één geweergroep. De Minister van Defensie heeft besloten ook deze laatste groep om te zetten in een mitrailleurgroep, zoodat de sectie in de naaste toekomst uit drie mitrailleurgroepen zal bestaan en de compagnie dus over 12 lt. mitrs. zal beschikken. Uiteraard zal zulks eenige wijziging brengen in de tactiek der sectie, in het bijzonder bij den aanval, zooals deze in I.R. II is vastgelegd.

Voorts worden proeven genomen om de thans bestaande patroontrommels met 97 S. No. 1 te vervangen door *kleinere en lichtere trommels* van goedkoop materieel. De munitie voor de lt. mitrs. zal dan niet meer, zooals thans, los worden aangevoerd, hetgeen vullen van de trommels op het gevechtveld noodig maakt (zie I.R. II B, punten 650 en 657), doch uitsluitend in trommels.

Tenslotte valt te vermelden, dat in de uitrusting van het kanon van 6 veld is opgenomen een *brisantpantsergranaat* voor bestrijding van vew. en paw.

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD,

Bij de Lichte troepen.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Tweede-luitenant J. L. J. SWARTJES, van II R.H. en reserve-tweede-luitenant O. THATE van I R.H., beiden gedetacheerd bij de L.V.A. ter opleiding tot vlieger, 11 Mei.

Eerste-luitenant J. B. A. F. VAN EEKELN, van II R.H. gedetacheerd bij de L.V.A. (herhalingscursus waarnemer), van 8 Mei tot 8 Juli.

Ritmeester G. P. DE KRUYFF, van II R.H., gedetacheerd te *Amersfoort*. (voorbereiding Olympische Spelen).

Ritmeester W. E. MATHON, tijdelijk belast met het bevel over het 1e eskadron.

Eervol ontslagen.

Reserve-eerste-luitenant Jhr. H. B. VAN TETS, van het IIe R.H., 1 Juli.

Reserve-eerste-luitenant Jhr. Mr. W. G. VAN DER WIJCK, van het I R.H., 3 Juni.

Overleden.

Reserve-tweede-luitenant Jhr. A. F. VAN PANHUIJS, van het II R.H., 7 April te *Oegstgeest*.

Bij de overige wapens en dienstvakken.

Bevorderd.

Met ingang van 1 Juli,

tot kolonel, C.-II A. Brig.,

Luitenant-kolonel I. M. P. A. QUADDEKKER, C.-8 R.V.A.

tot luitenant-kolonel, C.-8 R.V.A.,

Majoor J. M. DE KRUIJFF, van 3 R.V.A.

tot luitenant-kolonel,

Majors C. A. HARTMANS en A. J. HAAS, onderscheidenlijk van Staf art. en van K.Lu.A.

tot reserve-luitenant-kolonel, onderscheidenlijk bij den Staf I A. Brig. en bij het R.K.A.,

Reserve-majors F. J. J. TRAPMAN en M. DE BLOEME, resp. van het 6 R.V.A. en van het R.K.A.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Kapitein J. J. VAN MOORSEL, C.-onber. onderafd. 2e Afdeeling politietroepen, overgeplaatst naar *Nieuwersluis* en bestemd tot C.-Depotafd., 2 Juni.

Eerste-luitenant A. H. TRIPPLAAR, toeg. aan den C.-Depotafdeeling politietroepen, bestemd tot C.-onber. onderafd. 2e Afdeeling politietroepen te *Amsterdam*, 16 Juni.

Eerste-luitenant K. TIMMERMANS, van 20 R.I., werkzaam gesteld bij het Korps politietroepen (Depotafdeeling te *Nieuwersluis*) 16 Juni.

Kapitein J. L. C. KRUIJNE, van 7 R.I., benoemd tot adjudant van het korps.

Kapitein A. SPRUIJT, van R.M.A., fungd. Griffier bij het H.M.G., gedetacheerd bij het D. v. D., 18 Mei.

Kapitein J. J. MARLET, eervol ontheven uit de betrekking van adjudant van het R.G.Tr., 20 Juli.

Majoor A. L. THIERENS, van R.G.Tr., overgeplaatst bij Staf genie te *Groningen* als E.a.i. aldaar, 1 Aug.

Majoor C. MATERN, E.a.i. te *Amsterdam*, overgeplaatst bij het R.G.Tr. en bestemd tot hoofdinspecteur I-R.G.Tr., 1 Aug.

Kapitein E. E. T. DULFER, van 19 R.I., overgeplaatst bij R.Gr., 30 Mei.

Eerste-luitenant B.H. POTJER, van 2 R.V.A., overgeplaatst bij Staf art. en werkzaam gesteld ten bureele van den Chef van den Generalen Staf, 16 Mei.

Kapitein B. BRINKMAN, van R. Gr., werkzaam gesteld bij Staf Brig. Gr. en J. (I I. Brig.) met bestemming o.m. tot het geven van onderwijs bij de afzonderlijke cursussen voor beroeps- en reserve-officieren in het ressort van den brigade-commandant.

Tweede-luitenants W. P. Boerma, van 3 R.I. en J. C. ZUIDEMA, van 15 R.I., beiden gedetacheerd bij de L.V.A. ter opleiding tot vlieger, 11 Mei.

Eervol ontslagen.

Reserve-kapitein G. A. P. KOOLS, van het dienstvak der militaire administratie, bij R.J., 1 Juni.

Kapitein A. B. NEUJEAN, van R.Gr., 1 Aug.

Reserve-kapitein L. E. J. VAN KUIJK, van 5 R.V.A., 3 Juni.

Reserve-kapitein Dr. P. A. LANSBERG, van 6 R.I., 1 Juni.

Reserve-kapitein G. A. JANSSEN, van 6 R.V.A., 6 Juni.

Kolonel Jhr. K. F. QUARLES VAN UFFORD, C.-II A. Brig., 1 Juli. (Benoemd tot reserve-kolonel bij den Staf art.)

Overleden.

Kapitein J. P. KLINGENSPoor, van 1 R.I. gedetacheerd bij R.K.A., 31 Mei te *Den Helder*.

Kapitein P. H. CALES, plaatselijke-adjudant te *Amsterdam*, 9 Juni te *Amsterdam*.

Eerste-luitenant J. G. M. HUISMAN, magazijnmeester der artillerie te *Delft*, 15 Juni te *'s-Gravenhage*.

NIEUWE REGLEMENTEN EN VOORSCHRIFTEN.

REGLEMENT OP DEN GARNIZOENSDIENST.

Het bleek gewenscht eenige bepalingen van ondergeschikten dan wel van redactioneelen aard, vervat in het *Reglement op den garnizoensdienst*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 26 November 1927, nr. 34, te wijzigen of aan te vullen.

Aangezien dit boekwerk nagenoeg was uitverkocht en derhalve een herdruk noodzakelijk was, is bij Koninklijk besluit van 9 Maart 1936, nr. 41 het bedoelde reglement ingetrokken en een nieuw reglement, waarin de bovengenoemde wijzigingen en aanvullingen zijn verwerkt, vastgesteld.

Bedoelde wijzigingen en aanvullingen bevatten in hoofdzaak het volgende:

1. Duidelijker dan tot dusver is bepaald, wat de schriftelijke instructie, welke de garnizoenscommandant aan den commandant van een garnizoenswacht verstrekt, moet bevatten.

2. In overeenstemming met het bepaalde in I.D.K.L., Deel A, art. 18, vijfde lid, is voorgeschreven, dat de officieren en de onderofficieren, die deel uitmaken van een garnizoenswacht, gewapend moeten zijn met geladen, doch op „veilig” gesteld, pistool en, voor wat de onbereden officieren en de onbereden onderofficieren boven den rang van sergeant betreft, bovendien met den klewang (bereden officieren, adjudanten-onderofficier en kornetten met de sabel).

3. In overeenstemming met het bepaalde in I.D.K.L., Deel A, art. 18, zesde lid, is voorgeschreven, dat de met geweer of karabijn bewapende schildwachten en aflossingen te voet het magazijn gevuld moeten hebben (geweer in rust).

4. De voorschriften nopens de wijze van opstelling van de garnizoenswacht bij het in het geweer komen zijn uitgebreid met de bepaling, dat de opstelling moet geschieden volgens de grootte.

5. De algemeene gedragsregels voor de schildwachten zijn op enkele punten eenigszins duidelijker omschreven.
6. In overeenstemming met het bepaalde in I.D.K.L., art. 33, eerste lid, is een bepaling opgenomen, behelzende dat, indien geen parade wordt gehouden, de garnizoenscommandant kan bepalen, dat de troepen zullen deelnemen aan een daarvoor in de plaats tredende, door den betrokken (half)regiments- of korpscommandant dan wel door den garnizoenscommandant te bepalen plechtigheid.
7. Met betrekking tot de bij een parade aanwezige, niet-ingedeelde officieren en onderofficieren is bepaald, dat elke groep (de bereden officieren, de onbereden officieren, de bereden onderofficieren en de onbereden onderofficieren) wordt geacht een ongewapend troep te vormen onder bevel van den hoogsten of oudsten in rang der tot die groep behoorenden.
8. Ten aanzien van burgerlijke autoriteiten, die een parade bijwonen is bepaald, dat deze autoriteiten niet worden uitgenoodigd om den inspecteur gedurende de inspectie te vergezellen.
9. De bepalingen nopens de parade zijn aangevuld met het voorschrift, dat, indien de beschikbare ruimte en de aard van het terrein, waar de parade wordt gehouden, zulks toelaten, de inspecteur door de c.q. aan de parade deelnemende cavalerie een frontmarsch in galop doet uitvoeren in de richting van het punt, waar de inspecteur is opgesteld, zoodat — in overeenstemming met het bepaalde in I.D.K.L., Deel A, art. 121 — met het voorschrift, dat tot besluit van een parade ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin het „Wilhelmus van Nassouwe” wordt gespeeld.
9. De bepalingen nopens dienstbezoeken zijn eenigszins uitgebreid en, voor zooveel nodig, in overeenstemming gebracht met de ter zake bestaande gebruiken.
10. De voorschriften nopens begrafenissen met militair eerbetoon zijn uitgebreid met de bepaling, dat de lijkstaf wordt overdekt met de nationale vlag en dat, zoo de overledene ridder der Militaire Willemsorde was, de lijkstaf op een affuit wordt geplaatst.
11. Tot verhooging van het uiterlijk aanzien van den troep, is bepaald, dat, gedurende den rouw, het dragen van een rouwband als bedoeld in I.D.K.L., Deel A, art. 80, derde lid, sub a, aan militairen beneden den rang van tweede-luitenant in dienst is verboden.
12. Voorgescreven is, dat, van het bericht van overlijden tot en met den dag, waarop het stoffelijk overschot van een overleden lid van het regeerend Vorstenhuis ter aarde wordt besteld, van de kazerne- en van de overige, daarvoor in aanmerking komende, militaire gebouwen van zonsopgang tot zonsondergang de nationale vlag (zonder wimpel) halfstok wordt uitgehangen.

VOORSCHRIFT OP HET BEHEER EN DE VERANTWOORDING VAN HET LUCHTVAARTMATERIEEL.

Aangezien, in het bijzonder na de organisatie van het Luchtvaartbedrijf en — sinds 15 April j.l. — van de Inspectie der Militaire Luchtvaart, de behoefte steeds sterker werd gevoeld, het beheer en de verantwoording van het luchtvaartmaterieel op voor zoover mogelijk overeenkomstige wijze te regelen als zulks voor het overige materieel der Koninklijke landmacht is bepaald, werd het in het hoofd genoemde voorschrift door den Minister van Defensie vastgesteld.

Hierdoor vervallen uiteraard de desbetreffende tot dusverre in de Militaire Luchtvaart gegolden hebbende regelingen en gebruiken, en wordt de verhouding in dit opzicht van den I.M.L. tot den C.—L.V.A. en den D.—L.V.B., alsmede van laatstgenoemde autoriteiten onderling, tevens omschreven.

Als beginsel is daarbij aanvaard, dat de *Inspecteur der Militaire Luchtvaart* optreedt als *Directeur voor het bij de Koninklijke Landmacht aanwezige luchtvaartmaterieel*, zijnde dit, al het bij de Militaire Luchtvaart in gebruik zijnde materieel, voor zooveel het niet als artillerie- genie- of intendance-materieel wordt verantwoord.

De algemeene inventaris van dit materieel wordt bij het Luchtvaartbedrijf aangehouden, terwijl de D.—L.V.B. en de C.—L.V.A. optreden als Chef van de beheerders van de magazijnen c.q. ondermagazijnen, welke onderscheidenlijk tot het ressort van het Luchtvaartbedrijf en de Luchtvaartafdeeling behoren. Beide autoriteiten zijn voor de uitvoering van hun taak ook in dit opzicht, verantwoordelijk tegenover den I.M.L.

Het voorschrift bevat overigens regelingen betreffende de invulling van de bij elk vliegtuig en elken motor behorende vliegtuig-, c.q. motor-boeken, de tellingen, de verstrekkingen van materieel, materialen, gereedschappen en onderhoudsmiddelen aan de L.V.A., de herstelling en het onderhoud van het materieel, de oplegging en verstrekking van niet

in dienst zijnd luchtvaartmaterieel, de overgave en overneming van materieel en het afvoeren van onbruikbaar materieel, alsmede onbekwaam stellen, opwegen, vernietigen en verkoopen van buiten dienst gesteld en overcompleet materieel.

Ten slotte zijn de noodige modellen voor gebruik bij de uitvoering van het daaromtrent bepaalde, vastgesteld.

„HET PAARD EN ZIJN VERZORGING.”

Van de gelegenheid, geboden door het feit, dat het Voorschrift „*Het paard en zijn verzorging*” was uitverkocht en derhalve opnieuw moest worden gedrukt, is gebruik gemaakt om het onderwerpelijke boekwerk te herzien, het zoodoende — voor zooveel noodig — in overeenstemming te brengen met andere, sindsdien gewijzigde voorschriften en enkele denkbeelden omtrent paardenverzorging, welke in den loop der jaren verandering hebben ondergaan, in het voorschrift tot uiting te brengen.

De aangebrachte aanvullingen en wijzigingen behelzen, afgezien van enkele wijzigingen van redactioneelen aard, in hoofdzaak het volgende:

1. Het *oplichten van de beenen* is juist omschreven en door foto's verduidelijkt.
2. De omschrijving van het *geleiden der paarden* is in overeenstemming gebracht met het desbetreffende punt van het boekwerk Nr. 135 (*Ruiterschool*).
3. Op grond van de ter zake opgedane ervaring, is voorgeschreven, dat het *invetten van de hoeven* beperkt moet blijven tot de paarden met brokkelhoeven, hoornscheuren, kloven, enz., zoodat het invetten van gezonde hoeven in het algemeen moet worden nagelaten.
4. De *beschrijving van het beslag* is in overeenstemming gebracht met die, opgenomen in het — sindsdien gewijzigde — *Voorschrift Hoefbeslag* (Boekwerk Nr. 66).
5. Het voorschrift vestigt er de aandacht op, dat het noodig is, ter bevordering van de spijsvertering en daarmede van het nut, dat van het voedsel wordt getrokken, *tijdens het toedienen en het nuttigen van de haver zooveel mogelijk rust in den stal te doen heerschen* en de paarden na het voederen een tijdlang met rust te laten.
6. Op grond van de opgedane ervaring, wordt er de nadruk op gelegd, dat vooral door het geregeld *toedienen van eenig zout* bij slechte eters gunstige uitkomsten zijn te verkrijgen, mits de paarden tevens veelvuldig worden gedrenkt.
7. Voorgeschreven is, dat bij manoeuvres en bij langdurige marschen, telkenmale wanneer de omstandigheden dit toelaten, de *paarden moeten worden gedrenkt*. Het groote belang hiervan is bij de in de laatste jaren plaats gevonden hebbende oefeningen met lichte troepen afdoende gebleken.

RECTIFICATIE.

In den naam van den schrijver van het artikel „De Waarde van de 4-daagsche Afstandsmarschen voor het Nederlandsche Leger”, gepubliceerd in „De Militaire Spectator” van Juni 1936, n°. 6, is een fout geslopen. Men leze: R. S. VAN HOLTHOON.

UIT DE VAKPERS

HET MUNITIEVERBRUIK DOOR VECHTWAGENS.

Door de pantsering daartoe in staat gesteld, aldus luitenant-kolonel PERRÉ, kunnen vechtwagens, in tegenstelling met de infanterie, de „beweging” voortzetten, zonder dat zij van te voren „vuuroverwicht” hebben verkregen. Daardoor kan het vuur der vechtwagens op zeer korten afstand worden afgegeven, d.w.z. onder zeer gunstige omstandigheden. Het Fransche „*Règlement des unités de chars légers*” zegt dan ook, dat het vuur op de kleine afstanden het meest werkzame vuur is en dat daarom de vechtwagens er voortdurend naar moeten streven om hun vuur op zoo klein mogelijke afstanden af te geven. Natuurlijk worden, als de gelegenheid daartoe gunstig is, ook vuren op grooteren afstand afgegeven, b.v. ter neutraliseering van doelen, die door terreins- of andere omstandigheden niet op korten afstand te bereiken zijn en waarop een loonend vuur kan worden afgegeven. Maar deze vuren zijn toch van een beperkte dracht. Immers op het oogenblik zijn, in welken vechtwagen ook, de moeilijkheden ten aanzien van zicht en bediening zóó groot, dat men slechts een behoorlijke *vuuruitwerking* kan verwachten tegenover doelen ter grootte van een mitrailleur of stuk infanteriegeschut, met bediening, op een maximum afstand van 500 m. Neutraliseering kan nog tot maximum 1.000 m worden bereikt. Door het geringe schootsveld en de vuren op korten afstand, gebruikt de vechtwagen slechts weinig munitie. Door het geringe *munitieverbruik*, ontkomen de vechtwagens tevens aan het zoo moeilijke probleem van de munitie-aanvulling, dat als een looden last op de infanterie drukt. De neiging bestaat, om de vechtwagens boven de normale voorraad, nog extra munitie mee te geven. Hiertegen moet ernstig worden gawaarschuwd. De ruimte in de vechtwagens is uiterst gering, iedere ruimtevermindering wreekt zich onherroepelijk. Maar wat nog erger is, gewichtsvermeerdering beteekent verlies aan snelheid en daardoor vermindering aan veiligheid. Schr. gaat nu aan de hand van zeer uitgebreide tabellen, betrekking hebbend op het munitieverbruik der in den wereldoorlog gebruikte vechtwagens na, wat voor elke soort vechtwagen het gemiddelde munitieverbruik is. Aan de hand van deze uitkomsten moet dan bij nieuw te ontwerpen vechtwagens rekening worden gehouden met de ruimte-verdeeling, die van zeer groot belang is. De Franschen gebruikten tijdens den wereldoorlog de chars Schneider, St. Chamond en Renault.

De char Schneider was bewapend met een kanon van 75 mm in front en twee Hotchkiss mitrs., één op elke flank. De organieke munitievoorraad bedroeg 90 granaten en 40 banden van 96 mitr. patronen. De char St. Chamond was bewapend met een kanon van 75 mm in front en vier Hotchkiss mitrs., te weten, één in front, één op ieder der flanken en één achteraan. De munitie-voorraad bedroeg 106 granaten en 312 mitr. banden. De char Renault werd onderscheiden in de „char canon”, bewapend met een kanon van 37 mm, met een munitievoorraad van 237 granaten en de „char mitrailleuse”, bewapend met een Hotchkiss mitr. en voorzien van 50 banden.

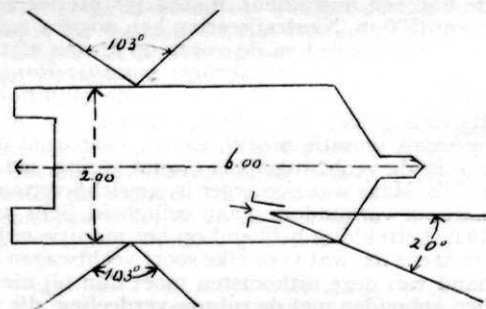
Gedurende den wereldoorlog werden ingezet aan:

chars Schneider	654
chars St. Chamond	410
chars Renault (canon)	1975
chars Renault (mitrailleuse)	1317
<i>Vershoten</i> werden door de:	
chars Schneider	6260 granaten en 2917 mitr. banden.
chars St. Chamond	2949 granaten en 1579 mitr. banden.
chars Renault	45407 granaten en 5369 mitr. banden.

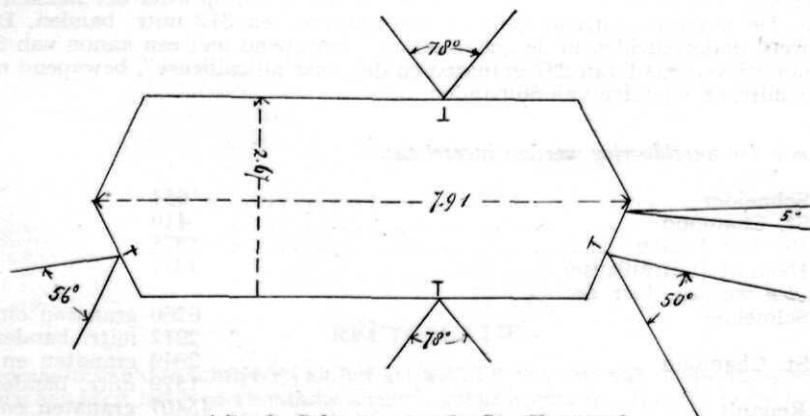
Schr. beschouwt nu achtereenvolgens:

1. Het munitieverbruik in verband met den aard van de verschillende gevechten, waaraan vechtwagens hebben deelgenomen.
2. Het munitieverbruik in verband met de ontwikkeling der vechtwagen-bestrijdingsmiddelen.
3. Het maximum-verbruik der verschillende typen in verband met hun munitievoorraad.
4. Een vergelijking tusschen de hoeveelheden, die door de verschillende typen zijn verbruikt.

Wij zien dan, volgens Schr., dat de artilleristisch behoorlijk voorbereide aanvallen voor de vechtwagens het minst kostbaar zijn. Ook de gevechten ter uitbuiting van een reeds behaald succes, vragen weinig munitie. De beschouwingen over het gestelde onder 2, zijn voor ons, waar wij voorloopig alleen nog maar aan *vechtwagenbestrijding* kunnen denken, van het grootste belang. Het bleek n.l., dat na Augustus 1918 het gemiddelde munitieverbruik der vechtwagens sterk toenam en gedurende het verdere verloop van den oorlog, ondanks het feit, dat men een steeds zwakker wordende vijand tegenover zich vond, op dit hooge gemiddelde bleef. De oorzaak hiervan was, de veranderde tactiek der Duitschers ten aanzien van de actieve vechtwagenbestrijding. Naast hun anti-tank-geweel bestemden de Duitschers nu ook afzonderlijk opgestelde stukken veldgeschut, ter bestrijding van het steeds grooter wordend tankgevaar. De Duitschers moesten hiertoe overgaan, omdat hun overbelaste oorlogsindustrie niet bij machte was, op groote schaal licht anti-vechtwagengeschut te construeeren en het anti-tankgeweer niet aan de verwachtingen voldeed. De vechtwagens leden toen zulke verliezen, dat men er van af begon

Afb. 1. Schema van de Schneider.

Afb. 2. Schema van de St. Chamond.

te zien, den vijand slechts op den kortst mogelijken afstand te bevuren. De vuren werden nu op veel grooteren afstand afgegeven, met als onvermijdelijk gevolg, dat het munitieverbruik sterk steeg.

Hieruit mogen wij dus de *conclusie* trekken, dat anti-vechtwagengeschut reeds op zoo groot mogelijken afstand zijn vuur moet openen. Daardoor wordt niet alleen de vijand tot grooter munitiegebruik gedwongen, maar wordt de eigen veiligheid tevens in hooge mate gediend. En tevens blijkt hieruit weer overduidelijk hoe noodzakelijk een *actieve vechtwagen-bestrijding* is. Slechts de speciale vechtwagen-bestrijdingsmiddelen hadden invloed op het optreden der vechtwagens. HET KAN NIET GENOEG WORDEN GEZEGD, DAT DE BESTAANSMOGELIJKHEID VAN HET NEDERLANDSCHE VELDLEGER IN HET OPEN VELD AFHANGT VAN ZIJN ACTIEVE VECHTWAGEN-BESTRIJDINGSMIDDELEN.

Het grootste aantal granaten en banden, dat door een vechtwagen in een gevecht werd verschoten, bedroeg voor de

char Schneider	39	granaten en 25 banden.
char St. Chamond	75	„ „ 28 „
char Renault (canon)	88	„ „
char Renault (mitrailleuse)	14	„ „

De organieke voorraad was dus ruim voldoende.

Een vergelijking tusschen de verbruikte hoeveelheden munitie der chars Schneider en St. Chamond doet zien, dat de gemiddelden per kanon en per mitrailleur voor de St. Chamond belangrijk lager zijn, dan die der Schneider. De oorzaken hiervoor zijn de betere inwendige situatie voor het personeel in de St. Chamond en de kleinere onbestreken hoeke bij laatstgenoemde vechtwagen (Zie afb. 1 en 2).

De vergelijking tusschen het munitieverbruik der middelbare vechtwagens (Schneider en St. Chamond) en dat der lichte leert ons, dat het gemiddelde munitieverbruik bij de Renaults veel hooger is. De oorzaken hiervan zijn, dat, wat de „char canon” betreft, de uitwerking van het projectiel van 37 mm ver ten achter staat bij die van het projectiel van 75 mm. Verder is bij de Renaults slechts op zeer korten afstand juistheidsvuur mogelijk (maximum 400 m); en bovendien is de schutter tevens commandant van den vechtwagen. Hij kan daardoor niet alleen zijn aandacht aan zijn wapen en het vuur wijden, wat bij de middelbare vechtwagens wel het geval is.

Luitenant-Kolonel PERRE eindigt zijn zeer interessant artikel met een beschouwing over de *bewapening van moderne vechtwagens*. Spr. komt dan tot de conclusie dat dit een bewapening moet zijn bestaande uit een kanon van 75 mm met meerdere mitrailleurs.

Revue d'Infanterie, September 1935.

B. K.

MOTORSPORT IN DUITSCHLAND.

In onderstaand tijdschrift verstrekt luitenant DINJEART verschillende gegevens over de huidige Deutsche motorsport. Wij laten hieronder een en ander uit deze artikelen volgen; de verschillende getallen blijven voor rekening van den schrijver.

Automobilisten en motorrijders worden in Duitschland uitgenoodigd zich aan te sluiten bij de machtige organisaties op motorsportgebied, welke door de regeering worden gecontroleerd, n.l.

1. *Der Nazional-sozialistische Kraftfahr Korps (N.S.K.K.)*; telt meer dan 500.000 leden, is verdeeld in 21 motorbrigades en 3 zelfstandige groepen. Iedere brigade heeft 4 à 6 Motorstandarten (d.i. regimenten) en een daarmede corresponderend aantal Kraftwagen-Abteilungen.

2. *De gemotoriseerde afdelingen der Schutzstaffeln (S.S.)*; omvatten 30 S.S. Motorstandarten, elk met 1000 à 1200 man.

3. *De Deutsche Automobil Club (D.D.A.C.)*; telt meer dan 100.000 leden, verdeeld over 22 districten (Gauen).

4. *De gemotoriseerde afdelingen der Hitlerjugend (H.J.) „Motorsportscharen”*. Omvat jongelui van 16 à 18 jaar; de leiding berust bij den commandant van het N.S.K.K.

5. *Reichspost en Reichsbahn*. Deze beide organisaties beschikken resp. over 15.000 en 3000 automobiele voertuigen, hoofdzakelijk vrachtauto's en autobussen.

De algemeene leiding van de Deutsche motorsport berust bij de „Oberste Nazionale Sportbehörde für die deutsche Sport” (O.N.S.). Rijbewijzen worden slechts afgegeven na een volbracht examen; de uitgifte beweegt zich in stijgende lijn. In 1933 werden uitgegeven 204.000, in 1934 228.500, in het eerste halfjaar van 1935 227.156 rijbewijzen.

S. verwacht, dat binnen afzienbaren tijd iedere Deutsche jonge man een rijbewijs zal bezitten.

Wij herinneren er nog aan, dat *alle jonge officieren in Duitsland moeten leeren auto- en motorrijden.*

Uit het overzicht, dat S. geeft van het materiaal, halen we het volgende aan.

Aanwezige voertuigen	1933	1934	1935
Motorrijwielen	896.000	983.994	1.053.556
Personenauto's	580.000	674.523	800.444
Vrachtauto's.....	174.169	191.715	241.384

S. bespreekt vervolgens de „Motorsportschulen” van het N.S.K.K., n.l. 2 centrale scholen (Döberitz en München) en 24 districtsscholen (één per brigade of groep). De centrale scholen dienen tot vorming van officieren—instructeurs voor het N.S.K.K. en de districtsscholen, deze laatsten vormen het lagere kader. De cursussen volgen elkaar onafgebroken op en duren 8 weken; per cursus zijn 200 à 400 — vrijwillige — leerlingen. Behalve in de motortechische vakken wordt ook les gegeven in sport en schieten.

S. geeft nog een overzicht van het technisch onderricht, van de eischen, welke voor het behalen der rijbewijzen worden gesteld, van de sportieve opleiding, enz.

Ten einde de belangstelling voor de motorsport aan te wakkeren, worden nationale concoursen gehouden. Als voorbeeld noemen wij een driedaagsch concours in het Thüringerwoud (middelbaar bergland). Deelnemers: 300; zeer moeilijk parcours, ook buiten de wegen dwars door het terrein; af te leggen: 1e dag 292 km, 2e dag 421 km, 3e dag 200 km. Deelgenomen werd door motorrijwielen met en zonder zijspan, personenauto's en vrachtauto's tot 2,5 ton. De tocht werd binnen den bepaalden tijd door 214 deelnemers volbracht; de prijswinnaars behoorden voor het grootste percentage tot het leger.

Zeer lezenswaardige artikelen, welke te denken geven.

Bulletin Belge des Sciences Militaires, Jan. en Febr. 1936.

Bx.

DE FRANSCH E HERFSTMANOEUVRES VAN 1935.

Deze manoeuvres hebben den Generaal CAMON, bekend voorvechter van de motorisering „à outrance”, aanleiding gegeven tot uitvoerige beschouwingen in „La France Militaire”, die weer door den Duitschen Generaal BRANDT aan critiek zijn onderworpen.

Volgens Generaal CAMON hebben de ingezette gemotoriseerde divisies hun karakter niet goed kunnen ontplooiën, omdat hen te weinig bewegingsruimte gegeven was om de factor verrassing tot uitdrukking te brengen. De Fransche schr. acht *bij een modern leger drie soorten van divisieën* noodzakelijk, n.l.:

- 1°. *lichte gemotoriseerde divisieën* (vroeger cavalerie-divisieën), die hij „divisions rapides” wil noemen. Hun doel is: ondernemingen „tief in den Feind hinein”. Daarom moeten zij zeer snel en onder vermijding van het gevecht, steeds trachten te omtrekken. Per Leger wordt één zulk een divisie noodzakelijk geacht. In de organisatie van deze divisie behoort een *brigade motorrijders* en een *brigade dragonders op vrachtwagens*. In een volgend artikel zal Generaal BRANDT hier verder op in gaan.
- 2°. *gemotoriseerde divisieën*, die zoo zijn uitgerust en geoefend, dat zij ieder gewild oogenblik op vrachtauto's vervoerd kunnen worden. De artillerie moet geheel gemotoriseerd zijn. Ook de inzet van deze divisieën berust op verrassing. Hun tactiek wijkt sterk af van de gewone (linie)divisieën.
- 3°. *Linie-divisieën*, van het normale type, echter geheel zonder paarden. Formaties vecht- en pantserwagens behooren er bij te zijn ingedeeld.

Opvallend is, dat de Generaal CAMON in het geheel niet spreekt van zelfstandige gemechaniseerde eenheden.

Wat speciaal *de manoeuvres* betreft, noemt de schr. een sprekend voorbeeld. De Noordpartij, met defensieve opdracht, bestond uit een gemotoriseerde divisie, de tegenpartij uit een gemotoriseerde en een snelle divisie. Beide gemotoriseerde divisieën werden echter als gewone linie-divisieën ingezet. Een verplaatsing van 20 km bij nacht geschiedde

met motorvoertuigen, wat volgens Generaal CAMON haast even snel te voet had kunnen geschieden. Het ergste was, dat voor een verkenning op eenigszins groote schaal geen ruimte was.

Nog merkt de Generaal CAMON op, dat bij de oefeningen voor de snelle divisieën steeds voor oogen gehouden moet worden dat de oorlog als *bewegingsoorlog* begint en dat deze divisieën als taak hebben diep in het vijandelijk land door te stooten.

De critiek van den Generaal BRANDT baseert er zich voornamelijk op, dat *snelheid zonder voldoende gevechtskracht waardeloos* is, daar het juist het gevecht moet zijn dat de vruchten van de snelheid plukt. Maar bovenal, omdat iedere raid eener snelle divisie op krachtige weerstand moet rekenen en uitwijken niet *altijd* mogelijk is.

Over het gevecht zelf schrijft Generaal CAMON, dat bij vele infanterie-officieren het axioma vastzit: infanteriegeschut in voorste lijn ter bestrijding van vechtwagens. Schr. acht daarentegen de Divisie artillerie het eenige geschikte wapen voor deze bestrijding. Verder wordt ook nog een lans gebroken voor de *organieke indeeling van vliegtuigen bij de artillerie*.

In een later nummer van „la France Militaire” critiqueert de Fransche Generaal CHALLÉAT de bovenbedoelde inzichten van zijn collega, waarbij hij vooral *waarschuwt tegen te snelle en eenzijdige motoriseering*, waardoor de verdere ontwikkeling van de andere wapens te zeer in het gedrang zou komen. Allen blijken het echter eens te zijn dat:

- 1°. verdere *motoriseering der Cavalerie-divisieën* noodzakelijk is;
- 2°. *vervoer per auto van een deel der Infanterie-divisieën* moet voorbereid zijn, zonder deze organiek met speciale auto's uit te rusten (wat te duur zou zijn).

De *conclusie* van Generaal BRANDT luidt, dat het vraagstuk der motoriseering ook in Frankrijk nog niet is opgelost, al zijn er dan ook geen principieele tegenstanders meer van. Volledige overeenstemming en een ideale organisatie zal voorloopig wel nergens worden bereikt. De bestudeering van het vraagstuk zal echter altijd daar, waar het met ernst gebeurt, niet nalaten vruchten af te werpen voor de landsverdediging.

Deutsche Wehr, 24 Oct. 1935.

P.

HET VUUR VAN VECHTWAGENS.

In een zeer interessant artikel geeft Commandant SALANIÉ een overzicht van de moeilijkheden, welke zich voordoen bij het schieten uit vechtwagens. Tevens behandelt hij een methode om deze moeilijkheden te kunnen overwinnen. Het is opmerkelijk, zegt Schr., hoe weinig munitie de vechtwagens in den wereldoorlog vershoten hebben. Dat zij niettemin vaak zoo'n groot succes boekten, was dan ook meer te danken aan het moreele effect, dan aan de verliezen die zij inderdaad zelf toebrachten. Daar kwam nog bij, dat de vechtwagenafweer toen nog zeer gebrekkig was georganiseerd. Nu echter iedereen met het optreden van vechtwagens vertrouwd is geraakt en de afweer tegen deze strijdmiddelen krachtig ter hand is genomen, zal de vechtwagen wel degelijk van zijn vuurorganen gebruik *moeten* maken. Hiertoe zal de vechtwagenbemanning uitstekend moeten worden geoefend. Immers, de doelen, die de vechtwagen te bestrijden zal krijgen, zullen zich zooveel mogelijk aan het zicht trachten te onttrekken, om, voor zoover zij niet rechtstreeks door de vechtwagens worden aangevallen, hun vuren op de aanvallende *infanterie* te richten. En nu is de waarnemingsmogelijkheid vanuit de vechtwagen verre van ideaal, terwijl het nauwkeurig gericht schieten vanuit een rijdende vechtwagen, vooral als dit geschiedt over oneffen of omwoeld terrein, een volslagen onmogelijkheid is. Voor het nauwkeurig gericht vuur zou de vechtwagen stil moeten staan, *maar dat gaat niet*, daar in de nabijheid der infanterie door die infanterie alsdan gebruik kan worden gemaakt van pakketten handgranaten e.d. en het anti-vechtwagen-geschut te groote trefkans zou krijgen, terwijl op eenigen afstand van de infanterie de afsluitingsvuren der artillerie het stilstaan wel zullen beletten. Naast het pantser is de snelheid de grootste veiligheidsfactor voor de vechtwagen. Maar . . . hoe grooter snelheid, hoe slechter schietuitkomsten en de tijd, dat de vechtwagen nog met weinig of geen vuur groote successen kon boeken is voorbij. Het zullen nu wel degelijk de schietuitkomsten zijn, die den doorslag moeten geven. Schr. wil deze schietuitkomsten doen verbeteren door alleen bijzonder goede schutters bij de vechtwagentroepen in te deelen, deze schutters zeer intensief te oefenen in waarnemen en schieten en een bijzondere ophangconstructie van de vuurwapenen toe te passen om althans de kleinere schokken van de vechtwagen te elimineeren.

De conclusie, die wij hieruit mogen trekken, is voor den verdediger in ieder geval bemoedigend, want weet deze zich slechts aan het oog van de vechtwagenbemanning te onttrekken, dan is de kans groot, dat de vechtwagenaanval op zich zelf, voor de infanterie niet noodlottig wordt. De verdedigende infanterie zal dan, in volledig vertrouwen op de daartoe georganiseerde vechtwagenafweer, den strijd met succes tegen de vijandelijke infanterie kunnen opnemen. *In dit verband moge er nog eens op worden gewezen, dat de vechtwagenafweer in ons leger dringend uitbreiding behoeft.*

Tevens is het noodzakelijk onze troepen met vechtwagens in kennis te brengen, willen wij met alleen door het moreele effect al geduchte klappen krijgen.

Hiervoor zouden slechts enkele vechtwagens noodig zijn, die echter dan ook behoorlijk gebruikt moeten worden. Daardoor zal echter de Nederlandsche Soldaat niet meer in *volslagen onwetendheid* tegenover deze stalen oorlogsmonsters staan, hetgeen, gezien de practijk uit den wereldoorlog, een eerste eisch is.

Revue d'Infanterie, Aug. 1935.

B. K.

DE ITALIAANSCHEN INFANTERIE.

Daar Italië moet rekenen met een oorlogvoering in bergterrein en de vechtwagens daar — zooals ook Abessynië heeft bewezen — veel van hun beteekenis verliezen, streeft de Italiaansche legerleiding er naar het aanvalsvermogen der infanterie op andere wijze op te voeren.

In de *oorlogsorganisatie* van elk bataljon is thans opgenomen een sectie „aanvals-mijnwerpers M. 35” van drie groepen à drie stukken, totaal dus 9 stukken. Goede uitwerking tot 500 m, maximum vuursnelheid 25—30 schoten per minuut. De bedoeling is in de eerste plaats de infanterie over de beruchte „laatste 200 m” heen te helpen. De sectie wordt in den regel door den B.C. als één geheel ingezet, groepsgewijze indeeling bij compagnieën is echter mogelijk. Het wapen kan ook vlakbaanvuur tegen vew. afgeven.

Rivista di fanteria, Oct. 1935.

C.

RADIOPROPAGANDA IN OORLOGSTIJD.

In den Chaco-oorlog is aan beide zijden druk gebruik gemaakt van radiopropaganda onder de vijandelijke bevolking. Dit ging te gemakkelijker omdat beide belligerenten Spaansch spraken.

Om de vijandelijke bevolking tot luisteren te verlokken, werden na een slag de namen van de gemaakte gevangenen en van de gevonden gesneuvelde tegenstanders per radio bekend gemaakt. Hieraan werden dan de noodige beschouwingen vastgeknoot.

Het beste tegenmiddel is de eigen bevolking op volkomen betrouwbare wijze voor te lichten.

Militär Wochenblatt, 18 April 1936.

C.

INSTRUCTEUR EN AANVOERDER.

Tactiek is de wetenschap van het onbekende. Daarom is het zulk een levende wetenschap, daarom kan men zich bij tactiek niet angstvallig vasthouden aan schema's. Wat ziet men echter bij de opleiding van officieren en kader? Kolonel GÉRIN stelt vast, dat nagenoeg alle oefeningen op de kaart en in het terrein, manoeuvres groot en klein, altijd verlopen volgens één en dezelfde methode. Initiatief bij beslissingen is uitgesloten. Alles moet in het onwrikbaar geconstrueerde raam van het schema verlopen, alles is precies volgens voorschrift. Deze oefeningen zijn dan ook niets anders dan een misplaatst examen inzake de kennis van reglementen. Dit euvel vreet hoe langer hoe meer in. Laten de voorstanders er van bedenken, dat een oorlog niet te winnen is met formules. Wij zijn op weg, zegt Schr., van onze instructeurs „schoolmeesters” te maken en vergeten, dat hun belangrijkste taak is „aanvoerder” te zijn. Het is ondenkbaar, dat de theorie voor iedere oorlogshandeling de pasklaar gemaakte oplossing zou geven. Met praten komt men er niet. Zeker het staat gekleed, om mooie verhandelingen te houden over vuurplans, vuurbases, enz. enz., maar de harde werkelijkheid eischt een *beslissing*. Een beslissing, waarbij het gaat om leven en dood, niet alleen van zich zelf, maar van al de ondergeschikten. En van zelfstandig beslissing nemen bij oefeningen is geen sprake meer. Initiatief, spontaniteit, worden gebroken. De instructeur moet alles laten ver-

loopen volgens het „schema”. Wee hem, die er van afwijkt. Het kader is geworden tot „machines à instruire”. Dit kader en het reserve kader op te voeden tot „aanvoerders”, die weten te handelen, die een gezond initiatief weten te ontwikkelen, d.w.z. weten te handelen in den geest van den commandant als bevelen uit blijven, of als de situatie niet overeen stemt met hetgeen in de bevelen was voorzien, daaraan denkt niemand. Het schema heeft als onherroepelijk gevolg de „sleur” en niets is zoo gevaarlijk als sleur, het houden van lange theorieën en de sleur zijn de traditioneele en meest gevreesde vijanden van den instructeur, roept Schr. uit, en, voegt hij eraan toe, wij zijn aardig op weg om door deze vijanden volkomen ingepalmd te worden. Aan ons, instructeurs, om te laten zien, dat het anders kan, zegt Schr. aan het einde van zijn enthousiast be- toog, aan ons om aan te toonen, dat de opleiding zeer zeker in staat is, om van het ter beschikking zijnd materiaal „mannen” te maken, die weten te handelen. Op het gevechts- veld, is slechts *die man op zijn plaats*, die weet te handelen, de rol van den *aanvoerder* is daar de alles overheerschende.

Wij kunnen ons met dit artikel niet alleen ten volle vereenigen, het is ons uit het hart gegrepen.

Revue d'infanterie, October 1935.

B. K.

In September verschijnt:
DE WERELDOORLOG
 door Kol. GUDMUND SCHNITLER
 gelegenheid tot intekenen à f 4,50
BOEKHANDEL A. M. ERNSTE
 GINNEKENSTRAAT 82 — BREDA

ZWANENBERG's
 Vleesch- en
 Groenten Conserven zijn
 voedzaam smakelijk en gezond

**PENSION KONINGSKADE 21,
 DEN HAAG - TEL. 112757**

gelegen in de onmiddellijke nabijheid der
 verschillende militaire gebouwen.
 Kamers voorzien van alle moderne comfort
 beschikbaar voor korten of langeren termijn.

BETALING ABONNEMENT 3e KWARTAAL 1936

Tot 6 Juli a.s. bestaat gelegenheid het abonnement voor het 3e Kwartaal 1936 à f 2.50 (Binnenland) te voldoen per postwissel of door overschrijving op postrekening 44715 ten name van MOORMAN's PERIODIEKE PERS N.V. Den Haag, met duidelijke vermelding waarvoor het bedrag bedoeld is.

Na dien datum zal over het abonnement, verhoogd met 15 cent incasso- kosten, per kwitantie worden beschikt.

Administratie „De Militaire Spectator” — Zwarteweg 1, Den Haag